[illegible]

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քարաքէօյ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK„
Galata, Constantinople

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140	դր.
» » » »	վեցամսեայ	70	»
» » » »	եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40	Ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փաքրայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի համեմատ։
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրատան։

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՋ ՈՒ ՁԱԽ

ՈՒՍՈՒՑՉԱՑ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՍՆՏՈՒԿԸ

Ուսուցչաց Օգնութեան Սնտուկին Հոգաբարձութեան յայտարարութիւնը թէ այս չորրորդ նոյն սիրոյ գումարէ, կրկին ուշադրութիւն կը հրաւիրէ այդ ձեռնարկին վրայ՝ որուն հաստատութեան համար այնքան ջանքեր ըրաւ մեր ուսուցչական մարմինը, եւ որուն նկատմամբ այսօր ալ տակաւին այնքան անփոյթ կը գտնուի։

Բարեբաղդութիւն մըն է որ Հոգաբարձութիւնն ալ ուսուցիչներու ընթացքը չօրինակեց այս առթիւ, այլապէս՝ մինչեւ այսօր՝ Ուսուցչաց Օգնութեան Սնտուկին թիւերն լեցուած մը միայն մնացած ըլլար։ Հոգաբարձութիւնը ալ յաճախ կ'աշխատի, որպէս զի հասոյթի բաւարար աղբիւրներով օժտէ իր մատակարարութեան եւ անտեսութեան վստահուած Սնտուկը, եւ այսօրուայ արդիւնքը քիչ չէ, եթէ նկատենք իր բովանդակ բարեկամեցողութեան եւ ջանքերուն, տակաւին մինչեւ այսօր ս ու է չօգտուելը այդպիսի ձեռք չէ բերած։

Ինչպէս կը յիշուի, վերջին անգամ ալ,— Թուլումճեան էֆ. ի մէկ թելադրութեան վրայ,— որոշուեցաւ Թաղ. Խորհուրդներուն դիմել՝ որպէս զի ուսուցիչներու ամսականէն հարիւրին առչափ մը,— անուղղակի բան մը,— վճար դնեն ի նպաստ Ուսուցչաց Օգնութեան Սնտուկին։

Այս որոշումը ընդհանուր հաւանութեան արժանացաւ, որովհետեւ Սնտուկին հասոյթները աւելցնելու, եւ մանաւանդ քիչ շատ հաստատ դրամագլուխ մը առնելու համար եղած բոլոր առաջարկներուն մէջ ամենէն բանաւորն էր։ Զի՞ մի որ այդ Օգնութեան Սնտուկին ուղղակի ուսուցիչները պէտք է նպաստաւորուէին. ուստի իրենց կ'իյնար այդ Սնտուկին ելեւմտական պատասխանատուութեան հոգը։ Թուլումճեան էֆ.ի առաջարկը այս էր։ Այս էր նաեւ ամէն անոնց մտածումը որոնք այդ Սնտուկին վերաբերող խնդիրներով կը հետաքրքրուէին։

Անցեալ օր, ուսուցիչ մը հետ կը տեսնուէինք այս մասին։ Հետաքրքրուելով՝ հարցուցի թէ ի՞նչ եղաւ Սնտուկին Հոգաբարձութեան կողմէ Թաղ. Խորհուրդներու ղրկուած այդ դիմումնագրին արդիւնքը։

—Ի՞նչ պէտք ըլլայ, պատասխանեց խօսակիցս, Թաղ. Խորհուրդները նոյն իսկ ուսուցիչներու ամսականները կանոնաւոր չեն կրնար վճարել, ո՛ւր մնաց Օգնութեան Սնտուկին հոգալը։

—Այսինքն։

—Այսինքն այն որ՝ մեծ մասամբ ուսուցիչներու ամսականը ամբողջովին վճարուած չունին, հետեւաբար՝ Սնտուկին Հոգաբարձութեան պարտական մնալէ առաջ, պարտական կը մնան բուն իսկ ուսուցիչներուն. երկուքէն ո՞րը պէտք գոհացնեն ամէնէն առաջ, բնականաբար ուսուցիչները։ Եւ որովհետեւ ուսուցիչներուն պահանջը դիւրաւ չի գոհացուիր, եւ ընդհանրապէս, ամսէ ամիս փոխանցուելով, կ'երթայ մինչեւ տարվերջ, Սնտուկին Հոգաբարձութիւնը կրնայ ընդմիշտ սպասել։ Ուսուցիչներու ամսականէն հարիւրին առչափ մը վճարելու դրութեան արդիւնքը սա եղաւ որ Թաղ. Խորհուրդները մէկ մէկ կոպար ալ կրճատեցին խեղճ ուսուցիչներու ամսականէն։ Այդ գաղափարը պէտ չէր, բայց Թաղական Խորհուրդները,— մեծ մասամբ,— զայն չըմբռնեցին իր սկզբունքին նպատակէն։ Անոնցմէ շատերը, ուսուցիչներու ամսականէն որոշ մասեր վար դնելով հանդերձ, այդ մասերը չեն տար Օգնութեան Սնտուկին Հոգաբարձութեան։ Շատ շատ իրենց տոմարներուն մէջ հաշիւ մըն ալ այդ Սնտուկին անունով պէտք բացին, հաշիւ մը որ չփոխադրուիր ի՛նչ է կորսուած, Ահա թէ ի՛նչ եղաւ արդիւնքը։

Խօսակիցս յայտարարութեանց գիտնալ կ'ուզէ թէ ուսուցիչներու ամսականէն վար դրուած հարիւրին առչափին գումարը չի մտներ ուղղակի Օգնութեան Սնտուկը, ոչ ալ օր մը մտնելու յոյս կը ներշնչէ։ Օգնութեան Սնտուկին Հոգաբարձութիւնը ի՞նչ պատասխանատուութիւն ունի այս մասին։ Առով ըսել չեմ ուզեր թէ Թաղ. Խորհուրդները վստահութեան ներշնչող մարմիններ չեն, բայց փորձառութիւնը ցուցուց թէ իրենց յանձնուած, իրենց վստահուած շատ գումարներ յաճախ ինչպէս ծախսուեր են, եւ կեղեքում մատակարարութեան կը զոհուին։

Այսպէս կրնայ պատահիլ որ Ուսուցչաց Օգնութեան Սնտուկին անունով հաւաքուած գումարներ վաղը միւս օր դպրոցական կամ եկեղեցական պէտքերու գոհացման յատկացուին։ Ահ՛ Սնտուկին Հոգաբարձութեան համար նշանակութեան արժանի պարագայ մը։ Եթէ Թաղ. Խորհուրդներու միջամտութենէն բարիք մը չպիտի ծնի Ուսուցչաց Օգնութեան Սնտուկին համար, գոնէ այս պարագային խեղճ ուսուցիչներ իրենց խնայուած ամսականներէն նոր մասեր ալ վրայ չտան։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԸ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

Երեսուն տարիէ ի վեր, Գերմանիա եւ Բրուսիա գլխաւորապէս տնտեսապէս արմատական փոփոխութիւն մը կրած են։ Կէս դարէ աւելի չէ որ գերմանական ծովեզերեայց արմատը միայն կ'արտածէր։ Ճարտարարուեստը, հակառակ իր յառաջդիմութեան, երկրագործական երկիր մըն էր գերման ազգային հարստութեան համար։ Բայց Ֆրանքֆուրթի դաշնագրէն յետոյ ճարտարարուեստը թափ առաւ, երկրագործութիւնը մղուած առաջ, այնպէս որ բոլոր ընկերական պայմանները փոփոխութիւն կրեցին եւ տնտեսական ճգնաժամ յեղաշրջում մը տեսնուեցաւ, ուրկէ դուրս եկաւ նոր Գերմանիա մը, այն Գերմանիան՝ որուն նիւթական յառաջդիմութիւնը ներքին մասնագրութիւն եւ ամբողջ կեանք կը պատճառեն ամբողջ աշխարհի։ Ճարտարարուեստական ձեռնարկները բազմացան կանոնաւոր եւ հրաշալի յառաջդիմութեամբ, մինչ դրամագլուխները կը յորդէին այնպիսի առատութեամբ մը որ շատերուն համար անբացատրելի երեւոյթ մը մնացած է։ Գերման վաճառականութիւնը աշխարհի բոլոր հրապարակներուն հետ յարաբերութիւն կը հաստատէր, շոգենաւային զօրաւոր Ընկերութիւններու շնորհիւ ամէն ծովերու մէջ կը ծածանէին գերմանական դրօշները։

Դրամատուները, որոնց ամբողջ դրամագլուխները հազիւ 180 միլիոն ֆրանք էր 1870ին, իրենց կալուածութիւնը եռապատկած էին 1885ին։ Այսօր բաժնեթղթաւոր բազմաթիւ դրամագլուխներ ունին, որոնց գումարը մէկուկէս միլիառի դէմ յանձն ընդունած։ Ընկերութեան եւ մատակարարութեան ճարտարարուեստական Ընկերութեանց դրամագլուխները, որոնք երեսուն տարի առաջ 5 միլիառ կը հաշուուէին, հիմա 15 միլիոնի կը հասնին, առանց հաշուելու պարտաթուղթերը։

Արտաքին վաճառականութիւնն ալ, որ ժողովուրդի մը տնտեսական կեանքի հարազատ պատկերը կը ներկայացնէ, մեծապէս զարգացած է։ Արտածման արժէքը, որ 7 միլիառ էր 1872ին, 14 միլիառի բարձրացած է 1904ին։ Այդ ժամանակամիջոցին՝ բնակչութիւնն ալ կ'աւելնար հարիւրին 50 համեմատութեամբ։

Գերմանիոյ կալուածական հարստութիւնը, վերջին հաշիւներու նայելով, 112 միլիառ ֆրանքի կը հասնի։ Այդ գումարէն առաջ միլիառի չափ յատկացուած է օտար երկիրներու ճարտարարուեստական ձեռնարկներուն։ Այնպէս ամէն մասերուն մէջ կը գործէ գերման դրամագլուխը։ Ամէնէն շատ Մ. Նահանգաց մէջ գերման դրամագլուխ կը գտնուի եւ 2 միլիառ ֆրանքի կը հասնի։

Ամէն տեղ Գերմանները պէտական թեւթերէ աւելի տնտեսական ձեռնարկներու նախապատուութիւն կուտան, որոնց հարիւրին 6-10 շահ կ'արտադրեն։ Այս հիանալի զարգացումն շնորհիւ Գերմանիա ամէնէն բազմաւոր երկիրներէն մէկը դարձած է, եւ Բրուսիա ալ՝ երկիրն ամէնէն հարուստ պետութիւնը, որուն աղքատութիւնը առածի կարգ անցած էր առաջ։ Արդարեւ, Բրուսիա, արեւմտեան եւ բենեխեան Բրուսիա է որ ամէնէն առաջ նպաստաւորուած է նոր հարստութենէն։ Այդ բարգաւաճման յեղաշրջումը կը տարածուի Պեռլինէն Ռենոսեան կողմէն մինչեւ Համպուրկ, եւ մէջ առնելով Սաքսոնիան։ Արեւմտեան այդ մասին մէջ խռնուած են ճարտարագործական հաստատութիւնները։ Բազմաթիւ գործարաններ ունեցող քաղաքներ, ուր աւելի հոծ բնակչութիւն մը կը խռնուի, եւ մեծ հանքահորութիւններ իր բարձրանան երկրաչափ քով, պէտքերը եւ ճարտարութեան մասին իրարու հետ կը մրցին։ Ֆրանքֆուրթի բնակիչ մը կրնայ ամէն իրիկուն օրերը մակք ըսել ուրիշ քաղաքի մը մէջ եւ վերադառնալ իր բնակարանը։

Արեւմտեան կողմն այդ բարգաւաճումը պատճառ եղած է որ Բրուսիոյ արեւելեան կողմը մեծ յառաջդիմութիւն չըլնէ։ Բրուսիական վարչութիւնը կը ջանայ դարման տանիլ. սակայն երկաթուղիի պաշտօնատան իր ամբողջ շահերէն մէջ մասը կը յատկացնէ նոր գիծերու հաստատման արեւելեան Բրուսիոյ մէջ, թէեւ քիչ շահաբեր ըլլան անոնք։ Այսպէս կ'ուզուի կարելի եղածին չափ հաւասարակշռութիւն մը հաստատել արեւելեան եւ արեւմտեան Բրուսիոյ միջեւ, թէեւ այս վերջինը ինքնին օժտուած ըլլայ բնաւթեանն։

Այսու հանդերձ, սխալ պէտք ըլլար կարծել թէ Գերմանիոյ հարստութիւնը կեդրոնացած է այդ ճարտարարուեստական երկրամասերուն մէջ։ Ամբողջ Գերմանիա մեծ բարգաւաճման մէջ է, որովհետեւ ճարտարագործական բարելաւումին։ Թէեւ բնակչութեան մէկ երրորդ մասը միայն գիւղերուն մէջ մնացած է, երկրագործութիւնը դարձեալ մինչեւ գլուխ է բարգաւաճելու։

Երկրագործութիւնը օգտուած է ճարտարարուեստէն, մանաւանդ գիտնական մեթոտներէն, բաղդատելու համար հողը որ շատ աւելի է։ Հողագործական ու արուեստական կաղապարները եւ անօտուններու շնորհիւ նոր մեթոտներ ի գործ դրուած են արուեստներու մէջ։ Գիւղական համայնքներու դիւրացուցութեանց նպաստած են արտադրութեանց յաւելման, մեթոտիկ կերպով կատարուած շահագործումներ եւ խոշոր հողերու լաւ մշակութիւնը։

Այդ յեղաշրջում հարստութեան, դրամագլուխներու այդ յորդումին ծաւալումն ու պահանջներու այնպիսի հարց մը կը ներկայացնեն՝ որուն այլապէս ու բազմաթիւ լուծումներ տրուած են անոնց դէմերու կողմէ։ Բայց բոլոր այդ հարցերուն մէջ ի յայտ կուգայ անվիճելի իրողութիւն մը, այն է բարգաւաճումը, որ հաստատուն հիմերու վրայ կը հանգչի. վաղուընէն տագնապներ չեն կրցած հասցնել բարգաւաճումը, հակառակ յաւակնութեանց ամէն գուշակութեանց։

Դրամագլուխներու առատութիւնը Գերմանիոյ մէջ՝ անժխտելի իրողութիւն մըն է այսօր, ինչպէս նաեւ անոնց յարաճուն հետեւանքը։ Խնայողական Սնտուկները զօրաւոր ապացոյց կրնան ըլլալ այդ մասին։ Այդ Սնտուկներուն մէջ դրուած գումարը 15 միլիառէն աւելի է։ Տարին կէս միլիառէն աւելի դրամ կը դրուի Խնայողական Սնտուկներէն։

Տարին 800,000 հոգի աւելցող բնակչութեան կողմէ կատարուած այս խնայողութիւններով կը բազմապատկուին դրամագլուխներու յարաճուն յաւելումը։ Վիճակագրութեանց նայելով, Սաքսոնիոյ մէջ երկուքի անձը միլիոն անձայն յանձնուած է, որոնց մէկ միլիառ 400 միլիոն դրամագլուխ մը կը ներկայացնեն։ Ու տարին՝ 4,250,000 բնակչաց թիւն ունեցող երկիր մը մէջ։ Բրուսիոյ մէջ Խնայողական Սնտուկները յանձնած են 10 միլիոն անուանց՝ 9 միլիառ արժէքով, 34½ միլիոն բնակչութիւն ունեցող երկիր մը մէջ։

Իրաւ է որ Գերմանիոյ մէջ շատ առատ չըներ խնայողութեանց աւելնալը եւ Ֆրանսայի չի հաւասարիր դեռ։ Բայց Գերմանները սա առաւելութիւնը ունին որ երբ ճարտարագործները կողմէ դիմում ըլլայ իրենց, սիրայօժար կը յանձնեն իրենց դրամագլուխները։ Օտար փոխառութեանց չեն ուզեր մասնակցիլ։ Գերմանական արժէթղթերը աւելի ճարտարագործական բաժնեթղթերու յարգ կ'ըմբռնուին Գերմանիոյ մէջ։ Այս բանին մէջ կարեւոր վերջին հաստատութիւններն են, որոնք ճարտարագործական նոր ձեռնարկներու կը փութան մասնակցիլ։ Կ'ըսուի թէ դրամատուները եւ յաճախորդները դժգոհելու պատճառ մը չունին ճարտարարուեստի ու վաճառականութեան անձնական իրենց ունեցութեանց։ Արդարեւ, պաշտօնական վիճակագրութիւն մը ցոյց կուտայ թէ 1903ին, գերման հրապարակին տնտեսական ամէնէն ծանր տագնապէն քիչ յետոյ, 719 անոնիմ ընկերութիւններ (1900ին 701 հատ էր անոնց թիւը), որոնց բաժնեթղթերը ընդունուած են Բրուսիոյ Սակարաններու մէջ, իրենց արժէքին հարիւրին 53 աւելի զին կը բանէին։

Այդ բաժնեթղթերը 6 միլիառի անուանական արժէք ունէին եւ այդ Ընկերութիւններուն ինը-տասներորդը վճարած էին 400 միլիոնի շահաբաժին։ Այս պատճառաւ է որ ճարտարագործական արժէթղթերը այնքան յարգ կը գտնեն գերման ժողովրդեան կողմէ, որ իր դրամը կը պահէ այդ թղթերուն, թէեւ է որ հարիւրին 4-5 շահ տանի։ Այս տեղերու շահագրգռութեան արդիւնքն են այն տնտեսական տագնապները, որոնք առաջ կուգան ճարտարագործութեան կալուած շրջաններուն մէջ։ Բայց գերման ժողովրդեան խոհեմութիւնը չէ տկարած դեռ։ Մնաց որ, գերման ճարտարարուեստը այդ բանին շնորհիւ է որ կրցած է այնքան դիւրաւ բարգաւաճիլ եւ վարձատրուած ըլլալ՝ ընկերութեան ամէն դասակարգերու կողմէ ընծայուած աջակցութեան փոխարէն։

Այս նիւթական բարեկեցութիւնը, որ ժողովրդեան ամէն դասերուն մէջ կը տեսնուի, գործաւորական դասակարգին ընկերական բարձրացման նպաստած է։ Գերման գործաւորը, որուն առաջուան թշուառ վիճակը Ֆրանսայի գործաւորին չափ լեցուցիչ է, իր արժէքին եւ կարեւորութեան գիտակցութիւնը ունի։ Նախնական կրթութեան շնորհիւ, որուն համար Գերմանիա կէս-միլիառէն աւելի կը ծախսէ տարին, անհատական կարգապահութիւնը դիւրացած է։ Միեւնոյն ատեն գործաւորին կեանքը բարւոքած է եւ ապահովագրական օրէնքներ հաստատուած են, Գերման գործաւորին համար արկածները, հիւանդութիւնը եւ ծերութիւնը կարենացուած են իրենց երբեմնի անձկալից նշանակութիւնը. ալ անապահովութիւն չկայ վաղուան ապրուստին վրայ, քանի որ ապահովագրութեան պաշտօնական Սնտուկները կը պաշտպանեն գործաւորները։ Միայն 1903ին, կէս միլիառէն աւելի դրամ տրուած է գործաւորներուն՝ այդ կարգի հաստատութեանց կողմէ։ Ապահովագրութեան պաշտօնական պաշտօնատունը, 1891էն ի վեր, հսկած, մեծ-ագէս նպաստած է գործաւորներու առողջապահութեան։

Գերմանիա, իր մեծահարուստ դրամատէրներով, միլիոնատէրներով, արհեստաւոր եւ գիւղացի դասակարգերով պատահած էր ասկէ մը առաւելական ձեւերով, զոր յետագային ճարտարարուեստական զարգացումը։ Այսպէս, երկու նոր դասակարգեր առաջ եկան. դրամատէրները եւ ճարտարագործական աշխատաւորները։ Առանցմէ առաջինները դէպ նոր հարստացած են եւ իրենց միլիոններովը զօրացած, մինչ վերջինները աւելի յուսահատ կը դառնան՝ հանելով հարստութեան յարաճուն մէջ կորսուած դեր մը կատարելու համար։

Մինչ առաջինները կ'աշխատէին գործաւորները համոզելու՝ ապահովագրութեան բարիքներէն օգտուելու համար, պետութիւնը առաջ անցաւ եւ ինք ձեռք առաւ գործաւորական ապահովագրութեանց խնդիրը։

Դրամատէրներն ու խմբաւորեան, բայց աւելի առաջ Աշխատաւորութեան եւ Դրամագլուխին միջեւ մրցում մը բացուեցաւ։ Մէջէն դասակարգը, երկուքին միջեւ բռնուած, պետ մը շահաբերում՝ վերջ խնդութեաններ ու կալուածատէրեր, համեստ ճարտարագործներ ու արհեստաւորներ մէկ կողմէ կը մնացուէին մեծ դրամատէրներու ձեռնարկներէն, միւս կողմէ գործաւորներու բարձր օրականի պահանջումներէն։ Վերջերս միայն դարման մը տարին այդ վիճակին, միջին դասու կուսակցութիւնը կազմելով, իրենց նիւթական շահերը ապահովելու համար։ Գերման ժողովրդեան մեծամասնութիւնը անցած է արհեստական Ընկերութեանց, որը հաւաքական գործունէութիւնը անհատական ձեռներէցութեան տեղ կը բռնէ։

Մնաց որ, անհատական ձեռներէցութիւնը արդէն յառաջդիմութիւն մը չէ Գերմանիոյ մէջ, թէեւ հրաշալի յառաջդիմութիւններ իրագործուած ըլլան ընկերական կալուածին վրայ։ Իր նախաձեռնութեան ոգիին շնորհիւ չէ որ այդ Գերմանիա ամէնէն ետեւ մնացած է, ճարտարարուեստը եւ առեւտրական Անգլիոյ, ալ իր անդրծովեան գաղթականութեամբ, իր ձեռք բերած յաջողութեամբ, որ Գերմանացին կը մղէ ուրիշներէն հեռացնել եւ գերազանցել զայն։

Գերմանները ձեռնարկուած գիտնական, մէթոտիկ ու ըմբռնման, հիմնուած է անոնց մանուածին հմտութեան վրայ, զոր ունի իր երկիրն եւ ուրիշ երկիրներու նկատմամբ։ Գերմանական կրթութիւնը մեծ տեղ կը դրած, մասնագիտական կրթութեան համար ուսումնական մեծ ջանքով կը պատրաստէ եւ հրահանգէ նիւթեր կը կը պատրաստէ։ Գերման վաճառականները եւ ճարտարագործները իրենց յաջողութիւնները կը պարտին կրթական առաւելութեան լիակատար ու զարգացման ունեցած ըմբռնումին իրենց գործին։ Շատ աւելի ուշադրութեամբ կը կը կատարեն մանրազննական յօգտակարութեան քան թէ ցուցական վիճակագրութիւններ եւ կառավարութեանց բանակցութիւններ, որոնցմով կը նախատեսուին իրենց պահանջները ժամանակին մէջ միայն։

Մէջբերեալ այս առաւելութիւնները, իրենց զօրաւոր վրայ կեդրոնացուած այս ջանքերը, ոչ կրթութեամբ կատարելագործուած մեքենաներու եւ համաձայնութեան ազնուաչափ յատկութիւններու, իրական պատճառ եղան Գերմանիոյ յառաջդիմութեան եւ անհատական ձեռներէցութեան։

Արտաքին Լուրեր

ՄԱՀ ՏԱՆՍՄԱՐՔԱՅԻ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ

Վերջին վայրկեանները.— Քրիստիան Թ.ի զաւակները.— Կենսագրական նօթեր։

Տանեմարքայի Քրիստիան Թ. թագաւորը, ինչպէս հեռագիրները ծանուցին, անցեալ օր մեռաւ, արդէն վերջին տարիներուն թուլութիւն մը կը զգացնէր։ Այդ մահը անակնկալ կը համարի եւրոպական արքունիքներուն մէջ։ Մէկ ժամ վերջին ժամերը թագաւորը, որ երկար ատեն տարին տեւած էր, թագաւորը յանկարծ հիւանդացաւ. մէկ ժամ վերջը Թագաւոր դշխոյ պալատականներու եւ մանկական դեռ մեռաւ, սիրելի թոռնուհին քով։ Քրիստիան Թ. թագաւորը, երիտասարդին ընդհանուր իր իր կը գործակցէր իր գործունէութեամբ, պարագաներով եւ հաւանականութեամբ։ 1818 ապրիլ 8ին ծնած, ինք եղած է Շլեզվիկ-Հոլշթայն-Սոնտերպուրկ-Կլիւքսպուրկի Ֆրետերիք Վիլհէլմ դուքսին եւ Հեսէ-Կասէլ իշխանուհիին։ Քրիստիան Թ. 1863 նոյեմբերի 15ին Տանեմարքայի գահը բարձրացաւ Ֆրետերիք-Քրիստիան-Ֆրետերիք Է.ի յաջորդելով, իշխան Շլեզվիկ Հոլշթայնի գահաժառանգ եւ Շլեզվիկի դքսութեան պահանջումները դիմագրաւեց։ Քրիստիան Թ. կնոջը եր դշխոյ...

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ՈՒՂԵՒՈՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆԸ 58

ԼՈՒԻ ՊՈՒՍՆԱՐ

ԱՆԿՈՒՏԻՆ

ԻԸ.

Տղան տասնհինգ մնացած օրէն մէջ, որ երկու այդքան մաքուր չէր թողած իրեն, երկար ատեն լացաւ իր փոքրիկ ընկերներուն հետ. առանց անօթութենէ կը գոռային։

Հաց չկար ուտելիք, ասոր մասին գիտելու։

Քանի մը մանր դրամ մնացեր այդ օրը եւ յօժարեցաւ իրեններն պատեհ մանուկին։

Բայց յաջորդ օրը պէտք էր վճարել չորրորդական վարձքը անոնցմէն։

Եւ որովհետեւ բան մը չէր մնացած անցեալ օր մարդոց դրամէն, խեղճ փոքրիկները վտարուեցան աւրել, թշուառներու վարձելու համար, որոնք չորրորդ մը յետոյ տուգար պէտք ներուէին իրենց կաւ-ի... Հիւանդ մեծնալ համար իրեն եւ յաւել պատահել...

Ուրիշ բան չկար ըսելիք այդ ապրող համար, որոնց ամէնէն մեծը տասը տարեկանէն աւելի չէր։

Ոստիկանութիւնը, Մ. Նահանգաց մէջ, ինչպէս նաեւ Ֆրանսա անպատսպար մանուկներուն հոգ չի տար։ Բնականաբար զանոնք ձերբակալեց։

Այն պահուն իսկ երբ ազդ յարգանքութեան եւ սրտաճմլիկ խումբը կը տարուէր հեռացութեամբ, մարդ մը մօտեցաւ հանդէպ, բիրտ երեւոյթով, մաղոտ խոշոր ձեռքերով, պղտոր աչքերով եւ խոժոռ մա- շկով։

Ոստիկանին հարցուց թէ ո՛վ էին այդ տղաքը եւ ի՛նչ յանցանք գործած էին։

—Մուրալով հաց կը ճարէին, պատասխանեց ոստիկանը։

—Աստուա՜ծ իմ, առանց մեղքին զէթ մէկ հատ կրնայ իր տղաքը ճարել, այսինքն անոնցմէն մեծը։ Ես վաճառական նաւապետ եմ, կ'ուզե՞ս նաւակ ըլլալ. պատասխան մը տուր։

Նաւակ պէտք ըլլար անտարակոյս, ինչպէս հոգը եղած էր։

Տղան, մեծ մարդու պէս հաստատակամ, պատասխանեց.

—Այո՛, պարոն, կ'ուզեմ նաւակ ըլլալ։

Արդեանները զատեցին, փոքր եղբայրները աշխարհի եւ Նաւակնաւկին հեռանալ։

Երեք ժամ յետոյ երբ նաւու մանկ արձանագրուած էր մեծ շոգենաւու մը մէջ, որ բամպակ բեռցած, դէպ ի Լիվերբուլ ճամբայ կ'ելլեր։

Երկու տարի յետոյ, իր պաշտպանը դուրս անցեալ կը մեռնէր Նոր-Օրլէանի մէջ, եւ խեղճ տղան, որ բաղդէն կը հալածուէր մինչ, նորէն անօթութեան վրայ կը գտնէր ինքզինքը։

Իր չոր բաղդէն, Պեգին նաւապետին հանդիպեցաւ, որ շատ աժան գինով մը վարձեց զինքը։

Մնացեալը յայտնի է։

Այս աշխարհի պատահարներ, որ ընկերային փորձութիւններով, թշուառութիւններով եւ անլուր ճիգերով կ'ընդմիջուէր՝ լաւագոյն մէկ կազմելու համար, խորապէս յուզեց Սան-լը-Սան, որ թշուառութեան դէմ դնելու համար կարող ճարտարութիւն, արիութիւն եւ չարքաշութիւն ամէնքն ալ ունէր։

—Օ՛հ, մանչս, արիացիր. պէտք ապագան քեզ, մինչեւ Սան-լը-Սան խոստացած։

—Օ՛, պարոն, ո՛րքան բարի էք. այնքան ամէն հարկէ կը մնամ։

Լռեցաւ է։ Ո՛վ գիտէ... կը մտածէր... քիչ մը հոգը պէտք մեռնիմ։

—Բայց ո՛չ, չպիտի մեռնիս։ Տեղ մը պիտի հանդիպինք։ Ծովը ընդարձակ է անտարակոյս, բայց ի վերջոյ պիտի կարենանք կղզի մը կամ հողի կտոր մը գտնել։

Մնաց որ, Սան-լը-Սան ի՛նք ալ չէր յուսար, բայց հոգիին բարութենէն, կ'ուզէր քիչ մը կորով ներշնչել այդ անբաղդ ընկերոջ, որ այնքան արիաբար ու անխոնջ կը թաւէր ինքնագիտակի անհնարութեան մէջ։

Սակայն ադաւ կը նաւարկէր զգալապէս։

Հեծեծանքը կը սկսէր այնքան տակաւ եւ հազիւ թէ եր Թեւերով կրնար քիչ մը հեռու բանել ազատն դարձողական մարմինը, որուն վրայ ալիքները կը խաւէին անդադար՝ իր ուժերը եւ անվերջ զարկերով։

Սան-լը-Սան հանեց գօտին եւ ազատ մէջքէն կապեց, որ կ'ուզէր թեւերը ազատ թողնել իրարմէ եւ քիչ մը աւելի դիւրաւ շնչել։

Իր փոխարէն ձեռքով մտածեց Սան-լը-Սան յանկարծ ընկերին տառապանքը տեսնալով, բայց կրցաւ ապրել Սան-լը-Սան, եթէ թէ գլուխը մը հետ հաշիւ ունեցած ըլլար։

Ընդհանուր գիշերը վրայ հասաւ, սարսափ գիշեր մը, առանց վերջալոյսի եւ ճշմարտապէս անցեալ, եւ Ովկիանոսին վրայ կոխուած, ուրկէ միշտ կը ժայթքէին արագ ու մանր ձմեռներ։

Հակառակ իր սրտառուչ կորովին եւ հրաշալի տոկունութեան, մինչեւ ոսկորները թրջած կը զգար ինքզինքը։

Իրեն այնպէս կը թուէր որ կեանքին հրաժեշտ կուտար ու նուաղման ահաւոր հեղձուցիչ պիտի ըլլար ընդհանուր։

Սան-լը-Սան կը փորձէր անդրադառնալ, իր գերմարդկային կորովին դիմանալ ըլլալ, որուն շնորհիւ այնքան հրաշալիքներ գործած էր։

Բայց մարդկային մարմինը, որքան ալ հաւկու ըլլայ, չի կրնար մինչեւ վերջը դիմանալ, եւ Սան-լը-Սան կը զգար թէ քիչ յետոյ բոլորովին պիտի սպառէին ուժերը։

Սակայն կը մտածէր իր տառապանքները եւ ազատ վրայ միայն կը մտածէր։

Օ՛հ, ո՛րքան կը փափաքէր անոր քնանալ, հանգստանալ...

—Իմ անունս ալ Փոլ է, պատասխանեց Սան-լը-Սան, մինչեւ այն ատեն անունը յայտնելով այդ ազատին. Փոլ, ինչպէս դու։

Տղան ժպտեցաւ ու դողդոջուն ձայնով մը կը պատասխանէր։

—Աղէկ չէ, պարոն... կը փորձեմ սպասել... արդէն... քիչ մը ուժ... հասնել... հոգիս... թոյլ եմ։

—Մի՛ վախնար։

—Ալ հեռու ըլլալու չեմ կրնար իմ մէջս։ Մնաց որ, ամենէն լաւ վերջը, այնքան զօրութիւն եղած եմ մէջս։

Սան-լը-Սան տարբ զգաց մէջ կը կար մըտին մէջ եւ լաւ փափաք մը կուշտ վրան։

Քանի մը վայրկեան անձկալի սպասումներու մէջ, որուն ազատն հանդարտ մնաց, կ'անձրեւեր ալիքներու անողոք հովերին պատառներ։

Սան-լը-Սան, ցաւերէն ընդմիջուած, հազիւ կըրնար փանի մը բառ արտասանել։

(Շարունակելի)

փառաւորութեամբը ու իմաստութեամբը շահեց Եւրոպայի համակրութիւնները, որով կրցաւ բոլորովին ի գլուխ հանել իր երկրին ներքին գործերուն։ Զինուորական վերակազմութիւնը իր այն գործերէն մէկը եղաւ զոր կրցաւ իրագործել յաջողութեամբ եւ իր յառաջդիմութեամբը։ Այդ ծրագիրներու գործադրութեան ծախքերը հոգալու համար Մ. [illegible] [illegible] մէջ դանիական դաւանող առաջարկներ։ Զինուորական զօրութեան պահպանելին վճռական ապահովուած, Քրիստիան Թ. ձեռք առաւ վճռականութիւնը եւ ճարտարութեան, որոնց այժմ առաւ ամէն կերպով, երկաթուղիներ շինել տալով, վարկի հաստատութիւնները զօրացնելով եւ իր հաստատամիտ ու ճարտար վարչութեամբը ու խորհուրդներովը ողջախելով Դանիմարքայի զարգացումին։ Քրիստիան Թագաւորը, օրինակելի խնամութիւններով ալ իր չափաւորութեամբը իր չորսին ու նեցաւ թագակիր աղջկութիւններ, նաեւ բոլոր ազգութեանց հետ լաւագոյն յարաբերութիւններ ունէր։ Իր թագաւորութիւն ընթացքէ թէեւ առաւ երկն երկարութեան կապեր հաստատել արքայական մեծ գերդաստաններու մէջ փափկին հետ, որով «Եւրոպայի աներ» յորջորջուեցաւ։ Քրիստիան Թ. սիրոյն ալ վարձատրութիւն մը կ'առնէր։ 1840 մայիս 26ին ամուսնացաւ Հէս-Քասէլի Լուիզ իշխանուհիին հետ, որուն ամուսնութեան յաջողութիւնները խիստ ծանօթ էին Եւրոպական արքունիքներուն, քանի որ զաւակներ կը ստանէին պալատին պատուհանէ կար կարելու չհողած։ Վեց զաւակ ունեցաւ՝ երեք մանչ եւ երեք ալ աղջիկ։ Անդրանիկը՝ Ֆրեդերիկ իշխան որ 1843 յունիս 3ին ծնաւ, ամուսնացած է Շուէտի Քարլ ԺԵ. թագաւորին աղջկանը՝ Լուիզ իշխանուհիին հետ։ Երկրորդ զաւակը՝ 1845ին ծնած, Յունաստանի թագաւոր եղաւ՝ Գէորգիոս Ա.։ Երրորդ զաւակը՝ Վալտեմար իշխանը՝ ծնած 1858ին, 1885ին ամուսնացաւ Շարթրի դուքսին աղջկան՝ Օրլէանի Մարի իշխանուհիին հետ։ Անդրանիկ աղջիկը՝ Ալեքսանդրա իշխանուհին, 1844 դեկտ. 1ին ծնած, հիմա Անգլիոյ թագուհին եւ Հնդկաստանի կայսրուհին է։ Երկրորդ աղջիկը՝ Մարի-Տակմար-Սոֆիա իշխանուհին, ծնած 1847ին, հիմա Ռուսիոյ մայր կայսրուհին է, Նիկոլա կայսեր մայրը եւ Աղեքսանդր Գ.ի այրին։ Երրորդ աղջիկը՝ Թիրա-Ամելի-Քարոլին-Ալին, 1853ին ծնած, ամուսնացած է Անգլիոյ թագաւորին ազգականներէն Էրնեսթ Օգիւսթ իշխանին հետ, երրորդ դուքս Քըմպըրլէնտի։ Թոռն ալ Քրիստիան Քարլ իշխանը, որ Անգլիոյ թագաւորին աղջկանը հետ ամուսնացած է, Նորվեկիոյ թագաւորը եղաւ Հաքոն Է. անունով։

—Ամէն տարի աշնան 8ին երբ Քրիստիանի մէջ կը տօնուէր Քրիստիան Թագաւորին ծննդեան տարեդարձը, պալատին վեհագոյն ամբողջ գերդաստանը անոր շուրջը կը հաւաքուէր։ Այդ պատճառաւ մեծ հայրը իր չորս կողմը կը տեսնէր, իր անդրանիկին զաւակէն զատ, Յունաստանի թագաւորը, Ռուսիոյ մայր կայսրուհին, Անգլիոյ թագաւորը ու թագուհին, Նիկոլա կայսրը՝ ամէնքն իր զաւակները, թոռները, փեսան ու թոռը, ասոնց վրայ աւելցնելու է նաեւ իշխաններ, դուքսեր եւ մեծ դուքսեր։ Ասոնք մէկուն իր ուղղակի ազգականները կը կազմեն. կան նաեւ Եւրոպայի ամէնէն նշանաւոր գերդաստաններուն ներկայացուցիչները։

ՄԱՐՈՔԻ ԳՈՐԾԸ

Ալճեզիրասի Դեսպանաժողովը.— Գերմանիա եւ Ֆրանսա.— Զանազան լուրեր։

Ալճեզիրասէն ուրբաթ օրուան թուականով հեռագիր մը կ'ըսէ.— Զէնքի մաքսանենգութեան, մաքսերու եւ մաքսատանց խնդիրը, զոր Դեսպանաժողովը այսօր օրէն ի վեր քննադատութեան կ'առնէ ու կը կարգադրէ, շատ կարեւոր մը չընծայեր հակառակին կողմերուն համար, ոչ, ամէն երկիրներու մէջ զգուշացեալ լուրերու կը ծանուցէ։ Այսօր ամէնքն ալ գիտեն թէ, մինչեւ հիմա լուր ստացած չըլլալով, [illegible] չէ շահագրգռուելը Դեսպանաժողովը, որ տակաւին իր գործը առաջ կը տանի յարատեւութեամբ։ Արդարեւ պէտք է կրկին ստացողներով նկատառութեան առնել Դեսպանաժողովը։ Տէրութեանց պատուիրակները, մասնաւորապէս կը յայտարարեն թէ, Ալճեզիրաս եկած են կրկին մտադրութեամբ՝ լուսաբանելու Մարոքի մէջ բարենորոգմանց խնդիրը եւ Ֆրանսայի ու Գերմանիոյ խնդիրին մէջ առաջ բերելու խաղաղութեան համաձայնութիւն մինչեւ։ Բարենորոգմանց խնդրին վերաբերութիւնը կանխատեսութիւն կը յառաջանայ անկէ։ Ամէն օր մասնաւորական յանձնաժողովներ կը գումարուին, բայց ասոնց հետ կան ուրիշ մը աւելի կարեւոր, աւելի ընդհանուր հանգամանք ունեցող՝ այն է խաղաղութեան պահպանել։ Մինչեւ հիմա կարեւոր անհամաձայնութիւն մը չէ տեսնուած։ Բոլոր պատուիրակները զգուշութեամբ կը վարուին, վճռականութեամբ եւ ոչ մէկ մէկ միտքերով անանց ներդաշնակութիւն։ Ամերիկեան պատուիրակ Գ. Հուայթ, գործնական մտքի տէր մարդ մը, որ ամէն բան լաւ կը հասկնայ ու կը տեսնէ, այս առաւօտ կ'ըսէր.

«Կատարեալ բարեկիրթութեամբ ու խոհականութեամբ, մանաւանդ որ եւ է ոեւէ միջոցներ։ Այդ կերպով առաջ եկաւ հանդարտութեան ու փոխադարձ վստահութեան մթնոլորտ մը, որ առաջին գոր չէինք յուսար երբ Ալճեզիրաս ժամանեցինք, եւ որ բարեկարգական է վերջնական կարգադրութեան համար։ Անշուշտ մինչեւ մէկ ամսուան վերապահումով պէտք է յուսալ, սակայն պէտք է լաւատեսներէն Դեսպանաժողովական ամբողջութ արդիւնքներ յուսալ ամէնուն համար։»

Գ. Հուայթ յայտնած այդ յոյսը կը համապատասխանէ ուրիշ պատուիրակներու մտածումներուն։ Սա ալ յայտնի է թէ մէկ չորսշաբաթուան մէջ պատուիրակները տրամադրելի աւելի մտերմական ու յանձնառու շփում մը ունեցան իրարու հետ. նաեւ յաճախ մը կարելութեան մասին հաղորդ մը ալ գիտութեան ունի։ Այսուհանդերձ պէտք չէ հաւատալ շափազանց լաւատեսութեան մը, որ առաջ բերելու ծանրակի պիտի ըլլայ։ Ասկէ ոչ՝ քան անկարող դիւանագիտական կարգադրութիւններ, նաեւ դժուարութիւններ, որոնք ալ վիճելի կէտեր են, իրաւ կարելի է ըսել, եթէ երկար ատեն պիտի ըլլան խնդրոյն լուծման մասին, այս միջոցին դեռ մեծապէս վտանգաւոր անտեղի չէ այս մէկ մը որ մնացեալ կարգադրութիւններ պիտի լուծուին, իբրեւ վիճելի մասերու համար։

—Հաւաս Թրիպոլիս լրագիրը կ'ըսէ թէ իտալական պատուիրակ Վիսքոնթի-Վէնօսթա մարքիզը եւ ամերիկեան պատուիրակ Գ. Հուայթ կը ջանան փոխադարձաբար համաձայնութեան հասնիլ մը պատրաստելու փոխադարձ զիջողութեամբ հիման վրայ. երկար տեսակցութեան մը պահում եղան ֆրանսական ու գերմանական առաջին պատուիրակներուն միջեւ։

—Ճշմարիտ Իտալիա կ'ըսէ թէ Մարոքի մէջ ոստիկան պահակի մը հաստատման եւ ապահովութեան կամ մաքսերու խնդիրը տակաւին մեծ խոչընդոտ մը կը կազմեն, սակայն պաշտօնական շրջանակներու մէջ վստահութիւն կը տիրէ թէ կեղ մը պիտի գտնուի եւ լաւատեսութիւնը ներքին յաղթական կը հանդիսանայ։

—Ալճեզիրասէն հեռագիր մը կը հաղորդէ Մաքսեր.— Ֆրանսական պատուիրակ Գ. Ռեվուալ եւ գերման պատուիրակ Գ. ֆոն Ռատովից տեսակցութիւնը չունի ոչ վերաբերող մեծ կարեւորութիւն։ Ուրիշ դիւանագէտները տեղեկանալ եւ առանց որոշմանց ընդհանուր վիճաբանութիւն մը կատարեցին։ Գ. ֆոն Ռատովից յայտնեց իր կառավարութեան բարեացակամութիւնը ու բաղձանքը՝ համաձայնութեան մը յանգելու համար, սակայն կարգ մը խնդիրներ ձեւաց չեն։ Դեսպանախորհրդականք կողմէ որոշում մը արուելէ առաջ պէտք լուծելու մտադրութիւն։ Բացատրութեամբ յայտնի է թէ ոստիկանութեան կողմէ կերպարութեան խնդրոյն համար Գերմանիոյ մտադրութիւնները դեռ բոլորովին անծանօթ են։

—Թայիմզի թերթ մը իր հեռագրով ստացած է Ալճեզիրասէն.— Վիսքոնթի-Վէնօսթա մարքիզին ջանքերուն շնորհիւ է որ Գ. Ռէվուալ եւ ֆոն Ռատովից բանակցութեան ժամու։ Երէկ առաւօտ Վիսքոնթի-Վէնօսթա մարքիզը կ'երթար ֆրանսական պատուիրակին բնակած վիլլան։ Ֆրանսայի եւ Գերմանիոյ միջեւ բանակցութիւնները առաջ կը տարուին։ Նոյն իսկ կարելի է հաւատալ թէ Վիսքոնթի-Վէնօսթա մարքիզը իբր տարօրինակ ծրագիր մը կը պատրաստէ Մարոքի ոստիկանութեան մասին եւ թէ պարզած է զայն ընդունելի ընծայելու Ֆրանսայի եւ Գերմանիոյ կողմէ։ Իտալական պատուիրակը այդ մասին համաձայնած է իր կառավարութեան կողմէ տրուած հրահանգներուն։ Բացատրութեամբ այդ մասին կը վարէ ամերիկեան պատուիրակ Գ. Հուայթ աջակցութիւնը։ Ասիկէ զատ այդ երկու դիւանագէտները բաղձանք մը միայն ունին, այն է կարելի եղածին չափ շուտով ձեռք առնել ոստիկանութեան էական խնդիրը՝ զայն ամբողջելու եւ լման, որ համաձայնութիւն գտնելու, ծրագիրներու մեկնաբանութեանց տաղտկալի յամելու մտադրութեան բացատրութիւններուն։

—Ուրբաթ օրը Թաթզիպոլիի կոմսը տեսակցեցաւ Գ. Ռէվուալի հետ, որ պաշտօնի Թանժէրի մէջ մաքսատանց քննութեան վերաբերմամբ։ Մինչ այս մասին քիչեր ինչ վրայ խօսեցան։ Գերման պատուիրակներուն հիմնական ընթացքը թող կուտայ լաւատես լինելու։

—Հաւաս դիւանագիտական շրջանակներուն մէջ առ կ'ըլլայ Մարոքի եւ լամական պանդուխտ մը հաստատման խնդիր։ Փորրիէրէ ժիլլա Սեռաֆ Թղթակիցը կ'ըսէ թէ պանդուխտ հաստատման մասին Սպանիոյ կողմէ մինչեւ մէկ ամսուան ընդդիմութիւն մը կը տեսնուի. վասն զի Մարոք մինչեւ հիմա սպանիական «Էջիւփի» ընդունած է իբրեւ դրամական միութիւն։ Այդ կերպով Մ բոլոր ուղղակի Սպանիոյ ազդեցութեանը ենթարկուած ըլլալու կարելիութիւնը ունի եւ այս վերջինը պիտի չուզէ հրաժարիլ այդ կացութենէն իրեն համար առաջ եկած առաւելութիւններէն։ Ասիկէ զատ, երբ մարոքեան պանդուխտ մը հաստատուի, Մարոք պէտք եղած սպանեան դրամը Սպանիոյ պիտի վերադարձնալ. դիւրին է եզրակացնել թէ այդ պարագան սպանիական ակնածութիւն մը պիտի ունենայ։ Ֆ. ամբողջ տեղական պաշտօնակից եւ Իսպանիոյ 1904ին համաձայնութիւն եղած է եւ ստորագրուած է դաշնագրութեամբ մը որուն համաձայն Մարոք յանձն կ'առնէ ֆրանսական սկզբնաւորները իրենց գործողութեանց համար։ Գերմանիա այդ մասին իր մտադրութիւնները չէ յայտնած։

ՖՐԱՆՍԱ

Նոր խումբ մը Ծերակոյտին մէջ — Եկեղեցիին եւ Պետութեան բաժանումը. — Դարձեալ Տրէյֆիւսի խնդիրը։

Մէկ քանի ամիսէ ի վեր Ֆրանսայի Ծերակոյտին հանրապետական ձախակողմի խումբին անդամները մէկ քանին ծանուցած էին թէ մտադիր են նոր խումբ մը կազմելու։ Միլլերանդի սահմանած էր որ այդ ծրագրին իրագործումը յետաձգուի մինչեւ յունուար 7, ծերակուտական ընտրութեանց թուականը։ Հիմա որ այդ ընտրութիւնները կատարուեցան, նոր խումբին հիմնադիրները վերսկսան ձեռք առին իրենց գաղափարը։ Հանրապետական ձախակողմին դէմ չէ որ խումբ մը կազմել կ'ուզեն, այլ մտադիր են հաւաքել միայն առաւել մտերմութեան եւ շարունակել անոր քաղաքականութեան պաշտպանութիւնը։ Այնպէս կը նկատեն, սակայն, թէ հանրապետական ձախակողմին յարողներուն թիւը, որ հիմա 115 է, խումբին ներդաշնակութեան վտանգ կ'ըլլայ եւ յանձնաժողովի ընտրութիւններ առաջ կը բերէ վիճաբանութիւններու պատճառ։ Ուրիշ կ'ուզէր ալ՝ առանձին խումբ մը կազմել որ խմամբ հետեւի ընկերական ու քաղաքական բոլոր վիճաբանութեանց՝ Ծերակոյտին մէջ. նաեւ ամէն անդամներ մէջ կամ մէկէ աւելի տնտեսական նշանակութեան վիճաբանութեանց մասնակցելու։ Նոր խումբը կամ «ծերակուտական ձախակողմ» եւ կամ «արմատական ընկերվարական» պիտի կոչուի։ Հիմնադիրներու երկրորդ հաւաքումներ կը գումարուին. ասոնց մէջ կան Գ. Գ. Բէլմառ, Բիշոն, Մարիօ Փօր, Լէնթիլհաք, տ'Օ.է եւ նոր ընտրուած հինգ ծերակուտականներ։

—Ֆրանսայի Եպիսկոպոսաց Խորհուրդին ուրբաթ օրուան նիստին մէջ նկատողութեան առնուեցաւ հայրապետական պաշտօնաթերթի վճռակը եւ Եկեղեցիի եւ Պետութեան բաժանման օրէնքին գործադրութեանը առաջ եկած գանգատն իր դիրքը, մանաւանդ վարչական երկրորդ կանոնագիրը, որ պատրաստուելու վրայ է, եւ որ կը վերաբերի ինչքերու փոխանցման ու կրօնական ընկերակցութեանց կազմութեան։ Այդ խնդիրներուն մէջ առաջին թէ, այն երկիրներուն պէս, ուր Եկեղեցիներու ու Պետութիւնը բաժանուած են, հարկ պիտի ըլլա՞յ Ֆրանսայի կառավարութեան վաւերացումին ենթարկել Ֆրանսայի եպիսկոպոսութեանց համար Պապին կողմէ եղած անուանումները։ Այդ միջոցը եթէ ընդունուի, Ֆրանսայի կառավարութիւնը քննելու հրաւէրի պէտք ունենայ եպիսկոպոսներուն կողմէ եպիսկոպոսներու ընտրութեան համար։ Նոյն բարեր Եպիսկոպոսաց կարծիքը յայտնեց թէ այդ առաջ խնդիր մը պէտք հրամանագրով չէ կրնար լուծուիլ, այլ Եպիսկոպոսներուն առջեւ է անոր նկատմամբ որոշում մը առնել. նաեւ այնպէս նկատեց թէ բաժանման օրէնքը, այն ձեւով որով քուէարկուած է Երեսփոխաններուն կողմէ, այդ տեսակ միջոց մը չէ նախատեսած, որով հարկ չկայ վարչական կանոնագրին մէջ ալ եւ է պայման դնել՝ եպիսկոպոսացութեան անուանումներուն եւ կրօնական պաշտօնեաներուն ընտրութեանց մասին։

—Կրօնական թերթ մը՝ Սըմէն Ռըլիժիէօզ՝ պէտք հրատարակէ Սէն-Տըէ եպիսկոպոսին հովուական մէկ գիրը, որ հանգանակութիւն մը կը ծանուցանէ՝ թեմական եկեղեցիներուն բարեկարգելու համար, որ առաջ եկած է կրօնքներու եկեղեցիներէն ընդհանուր.

—Ժուռնալ կը հրատարակէ նամակ մը, ուր Գ. Լ.-ժ կը ծանուցանէ Քրենէ համաբարձը կողմէ Գ. Բոնիի ուղղուած նամակը, որով Անդրէ զօրավարը կ'ամբաստանուի թէ կեղծ թուղթեր գործածած է՝ անոնց վրայ հիմնելու իր պաշտպանելը Տրէյֆիւսի գործին վերաքննութեանց համար։ Գ. Լ. կը պահանջէ այդ գործը լուսաբանել, կամ Անդրէ զօրավարը եւ կամ Բինէ հարուստագոր դատաստանի ենթարկելով։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՎԵՆԵԶՈՒԷԼԱ

Իտալիոյ ռահագրդումը.— Պատրաստութիւններ.— Գերմանիոյ կասկածները։

Բարիզ 27 յուն.— Միլանէն կը հեռագրեն Էքօ տը Բարիի թէ Հաւսի ֆրանսական դեսպան Գ. Պառէր երկար տեսակցութիւն մը ունեցեր է Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարարի հետ՝ ֆրանսա-վենեզուէլեան վէճի մասին, որուն շատ կը շահագրգռուի Իտալիա, Վենեզուէլայի հետ կարգադրելիք իրեն հաշիւներ ունենալուն համար։

—Լորիան Նաւահանգիստը հրաման ստացած է առաջմաները կարեւոր պատոր մը դնել Ատլանտեանի նաւատորմերին վերաբերող յանձնարարուանենուն։ Այդ առաւելութիւնները կարելի եղածին չափ շուտ Հովիկ ճամբով պիտի դրկուին Ֆոր-դը-Ֆրանս։ Կը կարծուի թէ այս առաջման պատճառն է ֆրանս-վենեզուէլեան վէճը։

—Թիկկիակ Ռաննուա գերման թերթին բարիզեան թղթակիցը յայտնած մը հաւրում է ֆրանս-վենեզուէլեան վէճին։ Թղթակիցը կը հարցնէ թէ, Ֆրանսա օգուտ քաղելով միջոցներին կացութենէն, մտադիր չէ՞ Անգլիա Իտալիան ոչինչ մը առաջնորդել որ Գերմանիա բողոք բռնէ։ Բայց գերման թղթակիցը կը յուսայ թէ Գերմանիա երբեք չպիտի յօժարի տանիլ դէր մը կատարելու։ Նոյն իսկ Ֆրանսայի նախապէս բռնած ընթացքին պիտի հետեւի, որ 1902ին, երբ չուզեց համերաշխ ըլլալ այն պաշտպանել ընդդէմ երեք տէրութեանց շահերուն հետ։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Վիլհելմ կայսեր ծննդեան տարեդարձը.— Խաղաղասիրական խօսքեր.— Գերմանական Ափրիկէ։

Պերլին, 26 յուն.— Վիլհելմ կայսեր ծննդեան տարեդարձին առթիւ Նորդ Տոյչէ Ալկեմայնէ Ցայթունկ ի վեր կը հանէ թէ վեհափառը բազմաթիւ առիթներ մէջ պատմած դէպքերը կ'արդարացնեն թէ Կայսրը փառք խօսքեր չէր ըներ, երբ խաղաղութեան պաշտպանման վրայ կը խօսէր իր նախորդին բանի մը վրայ։ Բայց ծանրակշիռ ապացոյցները տալու օրեր եղան, ուր գերման վեհապետը ցոյց տուաւ թէ գիտէ աղէկ պաշտպանել գերման ազգին իրաւունքներն ու պատիւը՝ ընդդէմ անիրաւ յարձակումներու։ Ժողովուրդը ի հարկէ չհամակրելութիւն յայտնելու պատրաստ է։ Գերման թերթը կը յուշէ թէ Վիլհելմ Բ. խաղաղութիւն կը բաղձայ, բայց պատուաւոր խաղաղութիւն մը։ Հետեւաբար ասկէ է հակառակութիւն չկայ բառերներուն մէջ։ Ընդհակառակը, արտաքին հետեւանքն է սա իրողութեան թէ Կայսրը ընաւ չէ դաղրած երկրին ինքնապաշտպանութիւնը զօրացնել, յարգանաց չանհրաւն համաձայնութեամբ։ Սակայն պաշտպանութեան տակ գերման կայսր անդուլ աշխատեցաւ խաղաղութեան գործը առաջ տանելու։

—Վիեննայի գերմանական դեսպանատան մէջ հացկերոյթ մը տրուեցաւ Վիլհելմ կայսեր ծննդեան տարեդարձին առթիւ։ Դեսպանը բաժակ մը պարպելով Ֆրանց-Յոզէֆ կայսեր կենաց, ըսաւ թէ կարելի է ապահով ըլլալ խաղաղութեան պահպանման, եւ թէ Երրեակ Դաշնակցութիւնը միշտ անխախտ կը մնայ։

—Բոդէն հետեւեալ հեռագիրը ստացած են անգլիական թերթերը, յունուար 26 թուով. «Հարաւ-արեւմտեան գերման Ափրիկէէն հասած հեռագիրներու նայելով, բնիկները դրուեր են Վարմ պատր պանդուխտներուն վերաբերող բոլոր ուղիներուն։ Հոթէնթոթները հրացանի հարուածներով սպաններ են քանի մը գերման հովիւներ, որոնց հօտերու պահպանութիւն կ'ընէին։ Նախապէս խմբ առած էին որ գերման հովիւները իբր պատերազմիկ պիտի նկատուէին։»

ՍՊԱՆԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ

Ամուսնական պայմանագիրը — Տօնախմբութիւններ.— Մեծ զաւակներուն կրօնքը։

Մատրիտ 27 յուն.— Բոչթակեց վեհապետներուն տեղեկութիւններ յայտնի, փետրուար 24ին, Սպանիոյ թագաւորը Լոնտոն պիտի երթայ, ամուսնական պայմանագիր մը կնքելու համար։ Պայմանագիրին տակ պիտի ստորագրէ նաեւ Անգլիոյ թագաւորը։ Ամուսնութիւնը ապրիլին մէջ պիտի ըլլայ։

—Մարէն կ'ըսէ թէ Մատրիտի բարձր դասու քաղաքական շրջանակներուն մէջ դժգոհութիւն կը տիրէ Ալֆոնս ԺԳ.ի եւ Պաթենպերկի մանկամարդ իշխանուհիին ամուսնութեան առթիւ։ Սա կարծիքը կը տիրէ թէ միշտ այդ սիրոյ վրայ կատարուած ամուսնութիւն մը չէ։ Մայր-թագուհին ալ գոհ չէ եւ Լսմէն կաթողիկէ պատրաստ կը նկատէ այս ամուսնութիւնը։ Արդարեւ, Լսմէն կայսրանին պատճառ եղած է այս ամուսնական միութեան։

—Տեյլի էքսփրէս հաւաքը թղթակիցը լուսաբանութիւն տալով կ'իմացնէ թէ Սպանիոյ թագաւորին նշանածին՝ Էնա իշխանուհիին եղբ իր դաւանութիւնը կը փոխէր, ընդհանուր առաջարկը է որ ծնելիք աղջիկ զաւակները բողոքական կրօնքի մէջ մեծցուին, իսկ ուղղակի ուսումնելու համար թագաւորին անգլիական ազգականներուն։ Սպանիոյ թագաւորը ասոր է առարկութիւն չէ ըրեր, բայց Վատիկան մերժեր է վճռաբար։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Աւստրիա եւ Սերպիա.— Ժանտախտը Պարսկաստանի մէջ։

Սերբ կառավարութիւնը մաքսային ամէն տեսակ դժուարութիւններ կը յարուցանէ աւստրո-հունգարական արտադրութեանց դէմ։ Սերպիոյ եւ վաճառականական հաշուեկշիռներ կը պահանջէ եւ մաքսային անկախ սակագին մը ի գործ դնել կը սպառնայ։ Ներածումները ըստ անկարելի պիտի դառնան։ Կը յուսացուի որ ուրիշ փոխադարձ միջոցներ ալ ձեռք պիտի առնուին, որոնց աւար հանդուրժում մը պիտի տան դիւանագիտական վէճին։

—Պաշտօնապէս կը ծանուցուի թէ ժանտախտ ծագած է Սէիսթանի (Պարսկաստան) մէջ։ Դէպքեր երեւցած եղած է Բէար-Նէզանի մէջ, հետեւորութեան ուրիշ գիւղեր։ Հիմա Սէիսթանի մէջ ալ ծագած է։ Մինչեւ հիմա 200-300 դէպքեր պատահած են յունուար 21էն ի վեր։ Ժանտախտ ծագած է նաեւ Աֆղանիստանի հիւսիս-արեւմտեան կողմը, Թիւրպէթ եւ Շէյխ Տէհանա պարսկական գիւղերուն մօտերը։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Սամսոնի ատրեան տրուեցաւ երրորդ նախարարութեան թղթակցութեան, դիւան են մեծ իջնին թին Շէհայ պէյի։

—Թոզղի կառավարիչ անուանուեցաւ Պոլսոյ նահանգին կառավարիչ օգնական Էմին պէյ, որուն յաջորդ կ'ըլլայ Թողղի կառավարիչ Իզզէթ էֆ. [illegible] կառավարիչ անուանուեցաւ Մալաթիոյ նախորդ կառավարիչ Նուրի պէյ։ Բէրքի կառավարիչ անուանուեցաւ Պոլսի նախորդ կառավարիչ Ֆեհմի փաշա, որուն յաջորդը Բէրքի նախորդ կառավարիչ Րիզա պէյ։

—Իզմիրի գաւառին Պայնտիրի գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Ախիչէլեպի՝ նախկին գայմագամ Րիֆաթ պէյ, փոխանորդ Անէէա Ալի էֆ.ի, իսկ նոյն պաշտօնով Շէրմայի նահանգին Աքչէհիսար գաւառակը փոխադրուեցաւ։

—Մէնլիւի Թեգրիքաթը Շէւքէթ անուանուեցաւ Մէհմէտ Ֆէհմի էֆ., որդի Րաւմէլիի Գեղամկէրթէն։

—Առաջին կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ 1900ին Բարիզի մէջ կատարուած Արուեստահանդէսին ընդհանուր քոմիսէր Գ. Բիքարի։ Առաջին կարգի Մէճիտիէ՝ Կ. Պոլսոյ ֆրանսական դեսպանատան խորհրդական Գ. Պոթի, Բարիզի բժշկական համալսարանին ուսուցիչ Տոքթ. Բօնինի եւ Բարիզի կաղաքին առաջին ճարտարապետ Գ. Պէօվարի։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Կ. Պոլսոյ ֆրանսական դեսպանատան Լա Մուէք պաշտօնատուն հրամանատար հարիւրապետ Գ Շէրօյի։ Չորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Երուսաղէմի ֆրանսական ընդհանուր հիւպատոսարանին թարգման օգնական Գ. Ռանիի եւ չորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ նոյն հիւպատոսարանին թարգմանի օգնական Գ. Բոռալի։

—Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Դամասկոս-Համայի երկաթուղիին շահագործման ընդհանուր Տնօրէն Գ. Տէլամէրի։ Չորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Հօրանի կայարանին առաջին պաշտօնեայ Գ. Մոնեարեանի։

—Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Հայաստկալութեանց Առեւտրի երկրորդ ճիւղին առաջին միւմէյիզ Թալաթ պէյի, Լէմնոսի մնայագլիս Տ. Սէնոթիսի եւ Բաֆրայի հիւպատոս Մոնաքեան Յովհան էֆ.ի։

—Առաջին կարգի Շէֆգաթ պատուանշան Ւակյուպի [illegible] Ջէլիլզաթէ Անիսէ փաշայի կնոջ։

ԷՏԻՐՆԷԻ հրդեհեալներուն համար կատարուած հանգանակութեան գումարը հասաւ 72,709 զրուշի։ Նուիրատուներուն մէջ կան Վինէր Պանքի Կ. Պոլսոյ ճիւղին ընդհանուր Տնօրէն Գ. Կէբսոն՝ 200 դրամ, Թանթալ [illegible] էֆ. 200, Թաշճեան Սարգիս էֆ. 100, Գարագոզեան Հաճի Սահակ էֆ. 100 եւ ազգայինք Ռուբէն էֆ. Լալեան, Սէֆէրեան էֆ., Մինասեան էֆ. Խորասան, Վարդան էֆ. Գորոյեան, Արբոռեան եւ Նշան էֆ. Ճէնտուան՝ 50ական եւ Արթոռեան էֆ. Բանաեան, Մէլիք էֆ. Ապրեան եւ Գարեգին էֆ. Հայրապետեան՝ 20ական։

ՇՈՒԷՏԻ Օսքար թագաւորին թոռը՝ Վիլհէլմ իշխանը, որուն Կ. Պոլիս ժամանումը ծանուցուեցաւ, երէկ առաւօտ, հիւրասիրութեան Անմէա Ալի փաշայի եւ հետեւորդներուն հետ, Պոլսոյ կողմը անցնելով այցելեց կայսերական Դոլմապաղչէ ու Թոփգափու. ապա Շուէտի դեսպանատունը վերադարձաւ։ Կէսօրուան ճաշէն ետք իրիկուան դէմ նորէն Պոլսոյ կողմը անցնելով մինչեւ Սէլամլըքի գնաց եւ պարտէզներէն դարձ պաշտօն կատարեց։

—Շուէտի դեսպան Գ. Ռամէլ, երէկ գիշեր, դեսպանատան մէջ ճաշկերոյթ մը տուաւ ի պատիւ իշխանին։ Ներկայ գտնուեցան նաեւ իշխանին հետեւորդները եւ Խարիճիյէ Ժամանորդ Ղալիպ պէյ, կայս. թիկնապահ Անմէա Ալի փաշա եւայլն։

—Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ Ֆրէա նաւը մնացած օրերուն Կ. Պոլիս մնայ, անոր սպաներուն եւ նաւաստիներուն առթիւ՝ մասնաւորապէս օրթաներու ցոյց տալու։

—Ծովային նախարար Ճէմալ փաշայի կողմէ թարգման Մոխթար պէյ Ֆրէա նաւը երթալով բարի գալուստ մաղթեց։ Ֆրէայի հրամանատարը, դեսպանատան առաջին թարգման Գ. Մարթէն հետ, երեկոյեան ծովային նախարար Ճէմալ փաշայէն այցելութիւնը դարձուց։

—Ֆրէա, Մալթա, Ջէզրայիր, Թունուս, Ալեքսանդրիա եւ Տարանթօ հանդիպելէ ետք Կ. Պոլիս եկաւ։

—Վիլհէլմ իշխանը ծնած է 1884ին եւ նաւային սպայ է։

—Ֆրէայի սպաներուն հիւրասիրութեան կարգուած է կայս. Բիւլիւտեան Սարայեւոյն պէյ, որուն առաջնորդութեամբ այդ սպաները, առաւ օրը եւ երէկ, այցելեցին Պոլսոյ տեսարժան վայրերը։

—Օտար դեսպանները, երէկ Շուէտի դեսպանատան դրան մը եւ իրենց փոխանորդ այցելութիւն իրենց այցեքարտերը ձգեցին։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻ միջեւ կնքուելիք առեւտրական դաշնագրութեան համար յանձնաժողովը երէկ ալ գումարուեցաւ։ Դաշնագրութիւնը եւ անոր կցուած մաքսային սակագրեր կազմել եւ բաղդատութեան յանձնաժողով կազմը պատուիրակները իրենց կառավարութեան կողմէ նոր կարգադրութիւններով։ Յանձնաժողովը վերջին անգամ ըլլալով յառաջիկայ շաբաթ օր ալ պիտի գումարուի։ Այդ յանձնաժողովը որուն նախագահն է մաքսային վերատեսուչ Հասան Ֆէհմի փաշա, կը կազմեն Բ. Դրան խորհրդական Հաբէշէ պէյ եւ Գալուսդ էֆ. Նորատունկեան, արտաքին գործոց նախարարութեան առեւտրական գործերու Տնօրէն Նիքոլաքի էֆ. Պարսից դեսպան Միրզա Րիզա խան, Պարսկաստանի մաքսատանց վերատեսուչ Գ. Նաուս, օգնական՝ Մէհմէտ խան եւ դեսպանատան առաջին թարգման Յովհաննէս խան։

ՅԵԼՏԸԶԻ գրադարանը, երէկ, Բ. Դուռէն երթալով առաջնորդեց արտաքին գործոց խորհրդականին հետ։

ՆԵՐՔԻՆ գործոց նախարարութիւնը գրեց մաքսային վերատեսչութեան՝ առաջարկութիւն ըրաւ, որ մաքսատունէն ներս առնուին ուսումնական եւ գրական հրատարակութիւններ եւ բարեկարգութիւնները, որոնց պաշտօնական արտօնութեամբ ընդունուած չեն Օսմանեան մէջ։

ԴՐՈՇՄԱԹՈՒՂԹԻ ՕՐԷՆՔԻՆ գործադրութեանց քննիչ յանձնաժողովը, եղած հարցումի մը պատասխանելով, յայտարարեց թէ նկատելով որ խմիչք մատուցումները եւ կրօնական պատասխանատու մարդկանց գործողութեանց, առաքելութեան եւ ուրիշ գործերու վերաբերեալ կարգ մը գիտնականներ, նկատելով որ նախապէս պաշտօնական դրամական աւարտ կը դառնա պարտաւորելի, եւ նկատելով որ արդարութեան անհամապատասխան է երբ իրենց անձին չվերաբերող գործի մը համար դրոշմաթուղթի օրէնքին ենթարկուին, ասոնք կանոնագրին այն մասին մէջ որ դրոշմաթուղթէ զերծ նկատուած գրութիւններ կը թուէ, թիւ մը աւելցուած է խմբագրել, ինչպէս նաեւ կրօնական պաշտօնեայ կողմէ ընկերութիւններու համար։ Ցանկացողը նաեւ նկատելով որ դրոշմաթուղթի կանոնագրին մէջ յանձնաժողովական դրոշմաթուղթերու յատուկ 9 գ մասին 81րդ յօդուածին մէջ դրոշմաթուղթէ զերծ կը նկատուի դասական նախարարութեան եւ քաղաքապետութեան կողմէ հինգ զրուշի եւ անկէ վար գումարներու համար ընկերութիւններ եւ նկատելով որ այդ պարագան հետեւանք է վերաքննել ընկերութիւններու պաշտօնական գումարներուն համար, կառավարական բոլոր պաշտօնատուներուն կողմէ նոյն բացառութեամբ ընդունելի գումարներու ընկերութիւններուն համար։ Արտօնագրին կառավարական պաշտօնատուներէ մը կամ ուրիշ պաշտօնէութիւն մը կողմէ եթէ ուղղուի, դրոշմաթուղթէ ենթակայ ըլլայ. իսկ կառավարական պաշտօնէութիւն մը կողմէ եթէ ուղղուի, դրոշմաթուղթէ զերծ ըլլայ։

ՀԱՑԵՐԸ.—Բերայի քաղաքապետութեան պաշտօնեաները մէկ շաբաթուան միջոցին Գալաթիոյ Գայլլըքի, Ահըրլը Ջէյնէր, Թաքսիմի եւ Թաթավլայի կողմերէն երեք հազար օխայէ աւելի պակաս կշռող հացեր գրաւեցին։ Կարգ մը փուռերու մէջ կերպ չգտնուելով, թէ՝ այդ պարագային եւ թէ պակաս հացերուն համար դրամական տուգանքներ առնուեցան փուռպաններէն, որոնց նաեւ խիստ ազդարարութիւններ եղան։ Մանաւանդ պաշտօնեաներ ալ յանձնուեցան են պակաս հացերու վաճառման արգիլելու համար։

ԳԱՌՆՈՒԿՆԵՐԸ.—Պոլսոյ Գ թաղին մէջ գտնուերու չափ կողմ կառ աղէ մը, որ երկոտասնէն երկրորդական օրուանց գառնուկ էր ծնած էր եւ Բիւլէյեան Ջէյմէնէն կայսեր ալ զարմացանքը պատճառեց։

ԽԱՐԹՈՒՄԻ մէջ յառաջիկայ փետրուարին արհեստագործութեան եւ երկրագործութեան յատուկ ցուցահանդէս մը պիտի բացուի։

ԳԱՋԻՐԻԻ հելլենական ընդհանուր հիւպատոս Գ. Սէնաթոսի պիտի յաջորդէ Սաննաաաի նախորդ նախարարներէն Գ. Բարթելեմաուս։

ՏԻԿԻՆ ԶԱՐԻՖԻԻ ԿՏԱԿԸ.— Ֆէնէրի Պատրիարքարանին խառն ժողովը, անցեալ օրուան նիստին մէջ խօսք բացաւ տիկին Զարիֆիի բարեգործութեամբ որ 1902 թուական կտակագրով երկու միլիոն ֆր. կը թողուր Բերայի մէջ հիւանդանոց մը հաստատելու համար։ Կարգադրուեցաւ հանգուցեալին մէկ նամակը, անցեալ տարի ուղղուած Պատրիարքին, ուր կը յայտնէր թէ կէս միլիոն ֆր. կ'աւելցնէ երկու միլիոնին վրայ։ Այժմ խնդիր եղած է թէ այս նամակը իբր կտակի օրինական յաւելուած մը պիտի նկատուի ժառանգորդներէն։ Կտակատարները եւ հելլէն դեսպանատունը վաւերական կը նկատեն զայն, բայց յայտնի չէ ժառանգորդներուն կարծիքը։ Պատրիարքարանը նամակ մը պիտի գրէ անոնց, յայտնելով որ հանգուցեալին վերջին կամքը պիտի յարգեն։

ԱՏԱՆԱՅԷՆ կը գրեն թէ բամպակի վրայ գործառնութիւնները շարժում կատարեալ անցք կ'ունենան։ Հաւանաբար թէ Եւրոպայի եւ Ամերիկայի մէջ գիներու իջման ըլլալուն պատճառաւ։ Այս միջոցիս գինը է 29-30 եւ նուազութիւն ալ չկայ որ փոփոխութիւն կրէ, եւ սակայն չնախատեսած միջոցներ չէ եղեր, Ատանայէն մէկ միայն՝ 15000 հակ բամպակ ղրկուած ըլլալով. եթէ այդ արդիւնաբերութիւնները շարունակեն աւելի, վաճառականները ստիպուած պիտի ըլլան սեփականութ աւելի վճարել, եւ ապագա կարգադրել իրենց ապրանք չուկ։ Այսմէկ քի յառաջիկայ հանդէսը կը յետաձգուի որ լաւ ըլլայ։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ Ղալաթիոյ, Պոլսոյ եւ Բերայի գրասենեակները գոց պիտի ըլլան յառաջիկայ երկուշաբթի։

ՆԱՀԱՆԳԱՅԻՆ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐԸ.— Ջանալու պաշտօնարանը ծանօթ ներքին գործոց նախարարութեան՝ հարկ եղած հրահանգը տալ գաւառային պաշտօնեաներուն, մանաւանդ գայմագամներուն եւ միւտիրներուն, որպէս զի ուղղամտութեամբ կատարեն իրենց պաշտօնը, հոն մտնելով կոյս. այն բաւեն հանելու թեան մէջ կայս. բոլոր հպատակները պէտք է անդորր եւ խղճմիտ կեանք մը ունենան։

ԴԱՆԻՄԱԿԱՆ Սիամ շոգենաւը որ 1,447 տոն զինուորներով Վլատիվոսթոքէն կուգար, երէկ առտու Վոսփորէն անցնելով Օտեսա ուղեւորեցաւ։

ԻԶՄԻՐԻ մէջ ոստիկանութեան ընդհ. Գ. Մուսօ, կ'ըսէ Սապահ, [illegible] հաղորդ առէ բալով վճարումներ գոց թերուցեր է։

ՆՈՐ ՄՐԱԳԻՐ.— Իզմիրէն ու Ֆիլիպ էֆ. ներս ձեռնատու պաշտօնարանէն խնդրած էին որ յառաջիկի եւ այդ կարգէ ուրիշ ծառայ, որոնք հոն տնկելու պիտի պատրաստեն, ժամանակի մը համար տասը նորդէ զերծ ըլլան։ Կայս. Իրատէ մը, քան ունի, հրամայեց տասը տարուան համար տասնորդէ զերծ պահել այդ ծառերը։

ԵՂԵՐՆԱԴԱՏ ատեանը, երէկ, վերջնական իր մէկ վճիռը, որով Իպրահիմ անուն անձ մը, Գալաթիոյ մէջ Ռուֆի կնոջ՝ Ֆաթիմէի պատիւը բռնաբարած ըլլալուն համար, հինգ տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտուած էր։ Վճռաբեկ ատեանը այդ վճիռը բեկանած էր կարգ մը օրինական պատճառներով։

ԳՆՁՈՒԻ ԿՌԻՒ.— Մէկ քանի Գնչուներ, տաքի օրը, Սուլէ Գուլէի կողմը կռուի բռնուեցան գինովութեան հետեւանօք։ Առանձին երիտասարդ դաշոյնով վիրաւորուեցաւ. մէկուն վէրքերը ծանր ըլլալով հիւանդանոց տարուեցաւ։

ԲԱԶՄԲԵՐՈՑ գուստակին Նորգիւղին մէջ Ռուժէ գէս Ցովհաննէսեան Եղիազար եւ Ծերուրատ մօտերնին։ Ներսէսի մի ձեռ հոգաբարձութիւն մը կար ծերունատ խնդրոյ մը համար։ Վերջերս Եղիա կի թասան երթալու ատեն, Ներսէս դաշունակով եղաւ եւ հրացանով սպաննեց Եղիան։ Ջարդարարը ձերբակալուեցաւ։

ՍԻՆԿԵՐԻ ՆՈՐ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԸ

Սինկէրի Ընկերութիւնը կազմակերպելու վրայ է գեղարուեստական նոր ցուցահանդէս մը, որուն բացումը պիտի կատարուի մօտ օրէն։ Այն ցուցահանդէսին ամէնէն չնաշխարհ բաժանումներէն մէկը պիտի ըլլայ, մի միայն կին-արուեստագէտներու եւ կին-մանկէտներու գեղարուեստական արտադրութեանց վերապահուած Սալոն մը։ Մեր ընթերցողները ու մանաւանդ ընթերցուհիները չեն մոռցած տակաւին, կը կարծենք, այն հոյակապ ցուցահանդէսները, մին միւսէն աւելի գեղեցիկ գեղարուեստական, զոր Սինկէրի Ընկերութիւնը կազմակերպած է անցեալ տարի։

Մեր աղնիւ ընթերցուհիները հանդիպած են որ պիտի ընդունին անխտիր իրենց ներկայացուցած այն արդիւնքը, որով կարող պիտի ըլլան իրենց գեղարուեստական ճաշակն ու տաղանդը ցուցադրել տալու ժողովրդեան ընդհանուր դատին առջեւ։ Սրահին մէջ ընծայուած ըլլալով իրենց փափուկ մատներուն ծրագրին արտադրութիւնները ցուցադրելով տարբերած այդ մասնաւոր Սալոնին մէջ, որ միեւնոյն ատեն անոնց գեղարուեստական ստեղծումներուն եւ ճաշակի առանձնայատկութեան ներշնչումն ու արժէքը ա՛լ աւելի չեշտելու եւ փայլ հանելու հանգամանքը պիտի ունենայ։ Կը յուսանք որ մեր կանանց արուեստագիտական իրենց հանճարեղութեան կողմէ գնահատուելու առաջ ցնչ ամբողջ պատրաստութիւնը ունեցած իրենց գեղարուեստական տաղանդը ճանչցնելու եւ արժեցնելու շատ օրինաւոր փափաքին գոհացում տալու համար, չպիտի ուզեն այն եզական առիթը ձեռքէ հանել։

Սինկէրի Ընկերութիւնը փափաքելով բոլոր անխտրաբար դիւրութիւնները ընծայել յառաջիկայ ցուցահանդէսին մասնակցել ուզող ամէն այն տիկիններուն եւ օրիորդներուն, որոնք իրենց պիտի յանձնեն անձամբ իրենց ձեռագործ արտադրութիւնները, անոնց արտադրութեան տակ կը դնէ իր Բերայի Տնօրէնութեան գրասենեակին մասնագէտ պաշտօնէութիւնը, ինչպէս նաեւ իր Ձեռագործի Սրահները, Բերա Գրան-Ռիւ. Թիւ 843, ուր յաջորդ տիկինները ու օրիորդները պիտի կրնան բերել իրենց ձեռագործները Ասեղնագործութեան Ցուցին Տնօրէնութեան ուղղակի հսկողութեան տակ։ Արհեստակցութեանց համար կարելի է դիմել վերոյիշեալ մասնագէտ պաշտօնէութեան, կիրակիէ զատ ամէն օր։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Ազդ.— Թէմբէթիի 4⁰/₀ Բեռուքթէ պարտաթուղթ ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ այդ արժեթուղթերու թիւ 14 կտրօնները աւանց պայմանաժամը կ'անցնի 1900 փետրուարին. եթէ մինչեւ յառաջիկայ 31|13 փետր. չներկայացուին վճարուելու համար, չվճարուի պիտի նկատուին։ 2—4

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Խառն Ժողովը գումարուեցաւ այս առտու Ղալաթիոյ ի Պետարանին մէջ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին եւ ատենապետութեամբ Տ. Գրիգոր էֆ. Նաւասարդեան։ Ներկայ էին նաեւ Կրօնական եւ Քաղաքական Ժողովականներ ալ։

Կրօն. Ժողովին առաջարկութեան վրայ Խառն Ժողովը գործնական իր պաշտօնէն Ակնայ Առաջն. Տեղապահ Կարապետ վրդ.՝ պատր. հրաժարեցուց միաձայն եւ իր պաշտօնավարութեան մէջ յանդուգն եւ անպատշաճ լեզու գործածած ըլլալուն համար, եւ որոշեց հեռագրով կոչել զինք Պոլիս։

⁂ Սփիւռքի տնօրինութիւններու ծախքերը թղթակցելու ատենադպիրներու Ժողովը անդամակցեց ու Կահմ. Գօզանաւանցի Նուպար, Գմ տնօրէնի Ժողովին խնդրոյն այս վրայ, ատենին առաջ է Գոհիլքէի ազդ. վարժարանը վերաշինել իր ծախքով, գինելով նաեւ հարկ եղած գետինը։ Ժողովը իր շնորհակալութիւնը յայտնեց Ն. Վեհափառութեան։

⁂ Անհատին Քաղ. Ժողովը իր նորոյ ընտրուած եւ ուրիշներ յայտնուած ըլլալով, Ժողովը օրինաւոր գտնեց այս ընտրութիւնը եւ հաստատեց։ Ժողովը զբաղեցաւ նաեւ յարաբերական խնդիրներով։

⁂ Նոյնամիտ Գառ. Փախանորդ Տ. Եղիշէ Ծ. վրդ. Չիլինկիրեան այս օրուան Խառն Ժողովին ներկայացաւ եւ Նուասեալ վիճակներու խնդրոյ նկատմամբ կարգ մը բացատրութիւններ տուաւ Ժողովին։

—Կրօնական Ժողովը Տէնդեան տիկնոջ կտակէն վերջ իր տուչին ներքը գումարեց երէկ Պատրիարքարանի մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին, եւ ատենապետութեամբ Տ. Գրիգորիս արքեպիսկ.ի։ Ներկայ էին Գառ. Փոխանորդ Տ. Գաբրիէլ եպիսկ. եւ Սեթեան եւ Սոմաքեան աւագ քահանաները։ Ժողովը զբաղեցաւ Օրակարգին վրայ գտնուած խնդիրներով։

—Կրօնական Ժողովը իր երէկի նիստին մէջ որոշեց է առաջարկել այս օրուան Խառն Ժողովին, որպէս զի պաշտօնէ զրկուին Ակնայ առաջնորդ Տ. Կարիւն Վ. Եաղնեան՝ եկեղեցական ու վարչ. յանցանքին համար։

—Մալաթիոյ եկեղեցիին համար երկու ուսուցիչ պարագաներ խնդրուած էին անկէ առաջ եւ Պ. Մոսիպեանը յանձ յանձնուած էր ուսուցչապետ Տիգրան էֆ. Սաղաեան, որ դրամը պատրաստած ըլլալով Պատրիարքարան ղրկած էր՝ Կրօն. Ժողովին գործունեութեանը ենթարկելու համար։ Ժողովը երէկ քննեց այդ երկու պարագները եւ անոնցմէ միայն խոշորութեան պարագնիս օժտուած սրտանց, իսկ Ցովհաննէս Միքայէլ պարագները Հայ Եկեղեցին կանոնին համաձայն չգտնելով, մերժեց զայն վաւերացնել։

—Զէյթունի Կաթողիկոսական փոխանորդ Տ. Ներսէս Վ. Խաչատուրեան, մէկ երկու շաբաթ առաջ մէկ քանի խնդիրներու Տնօրինութեան համար Մարաշ գացեր եւ այլեւայլութիւն ունեցեր է կառավարիչ փաշային, որ զանազան ակնկալութեան յայտնելով իր պաշտօնավարութեան մասին, խոստացեր է ամէն պարագայի մէջ իր օժանդակութիւնը չխնայել։ Տ. Ներսէս Վ. այցելութիւն տուեր է նաեւ Մարաշի եպիսկոպոսներուն, որոնց փոխադարձ այցելութեան եկեր են եւ ազգային մասնաւոր խնդրոց պատրաստակեր եւ քարոզեր է Ս. Սանդուխտ եկեղեցւոյ մէջ։ Զէյթունի չորս եկեղեցիներու մէջ կարդացուեր են Ս. Պատրիարքի Կոնդակը, Ազգ. Հիւանդանոցի Օրացոյցներու նկատմամբ։ Այդ Օրացոյցները ամբողջովին ծախուեր են։ Նաեւ կարդացուեր է Ս. Կաթողիկոսի մէկ կոնդակը, որով կը զգուշացնէ իր հօտը կարգ մը աղանդաւորներէ։

—Դասմաքարուի Պէզճեան Մայր վարժարանի վերաշինութեան պիտի ձեռնարկուի մօտ ատենէն։ Ինչպէս յայտնի է, շինութեան ծախքը կէս առ կէս կը հոգան Լեզնոեան եւ Թովմասեան էֆէնտիները։ Միհրան էֆ. Մաշտանեան իր հետ առնելով ճարտարապետ Յ.-ֆոփ էֆ. Էֆէնտին, նախընթաց օր Դասմաքարու Պէզճեան վարժարանը երթալով շինութեան յատակագիծները պատրաստեց։

—Նոյնամիտ Թանկագին Ա. Էոանիան խնդիրը այս օրէրս օրուան նիւթ դարձած է թերթերու մէջ։ Ինչպէս տաքի օր գրած էինք, բոլորովին մոռցուած է այս գլուխը թէ Նոյնամիտ նախկին լուսարարապետ Տ. Սահակ Ս. Կաթողիկոսը իր հետ տարած ըլլայ այդ Ա. Էոանիան։ Այդ մասին ալ ստոյգ տեղեկութեանց տակ է այս տարուան «Մանզումէ»ի մէջ ի մէջ ալ եղած այս տողերը կը կարդանք.

«Այս օրերս Նուասեալի նորընտիր լուսարարապետ Եղիշէ Վ.ի խնդրանօք չորս միսիոներներէ յանձնաժողով մը կազմուած էր որ պաշտօն ունէր դանձատան ամբողջ դոյքերը ցուցակագրել։ Ցիշեալ յանձնաժողովը նոր գրքերէն ստուգած է եւ ինչպէս Ս. Կաթողիկոսին ալ ժամանակէն ծանօթ էր, անյայտացած անպահ գտած է ՏԱՏԵԱՆՆԵՐՈՒ աւետարանը, որուն համար դեռ երկու թերթեր իրենց երէկուան եւ տաքի օրուան թիւերուն էջ կը գրեն թէ մէջտեղ չկայ։»

—Բոս-Դօզոնի Ծող. Վարժարանը Պատրիարքական հրամանով Ս. Ծննդեան Տօնին առթիւ եւս իր պաշտօնը չարունակած ըլլալով, երէկ դադրեցաւ հաւաքական վերջնական հրամարտակի մը տառով Ս. Պատրիարք Հօր։ Նոր կալուածին ատենապետ Միհրան էֆ. Ներսէսեան ներկայացաւ Փոխանորդ Սրբազանին եւ

յանձնեց եկեղեցւոյ Սեռուէին բանալի ները։

—Պատրիարքարանէ հաղորդուած է հետեւեալը հրատարակելու համար.— «Բիւզանդիոն»ի Բշ. օրուան թիւին մէջ Ս. ասացեր ճիշդած պատար. պաշտօնագրէ մը պատճէնն հրատարակուած ըլլալով, Ս. Պատրիարք Հայրը անձնական ծիսանական էֆ.ին քննութիւն մը կը տարել հասկնալու համար թէ ո՛ւսկից տրուած է այս օրինակը։ Դիւ. Ապետ էֆ.ն ի ներկայութեան Գաւառական էֆ.ի եւ արձանագրութեան դիւանի անդամ էֆ. Ներսէսի, հարկ եղած քննութիւնը կատարեց եւ հաստատեց բոլոր դիւանագիրները եւ դիւանապետը, առանց բացառութեան երբ, Գիւանութեան արդիւնքին յայտնեց թէ ան է նոյն օրինակը որ եւ է ձեւով ու միջոցաւ դիւանատունէն չէ հաղորդուած, որքէ արդէն տառը պատրաստակի որ եւ է պաշտօնական պաշտօնաթեան օրինակը չի հանուիր, եւ այս քննութեան արդիւնքը յայտնուեցաւ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր։»

—Ինչպէս ծանուցուեցաւ երէկի պէս ուռնոյտններուն մէջ, Հանր. Պարտքի վարչութեան մօտ թարգմանիչ-խորհրդական Հալաճեան էֆ. Իւլալի Բ. աստիճան առնուած է։ Կայս. այս պատուանշանը արժանաւոր վարձատրութիւն մըն է Հալաճեան էֆ.ի խղճամիտ պաշտօնավարութեան եւ անմիջակ ձեռնհասութեան՝ իր դժուարին պաշտօնին մէջ։ Այս ուրախալի առթիւ կը փութանք մեր շնորհաւորութիւնները յայտնել Հալաճեան էֆ.ի։

ԲԵՐԱՅԻ ՍԻՐԿԸ

THÉATRE CIRQUE DE PÉRA

Այս իրիկուն սաւառկ ժիբլոմաքիէ փայլուն յայտագրով եւ ամբողջ խումբին մասնակցութեամբ։ Միջ՝ կարծեն պիտի արտասանէ «Գամսկայայով Տիկինը»։ Կին ուսանողներ մըն ալ քաղաքին փոքրիկ պիտի խօսակէ առաջին անգամ։ Առնելով պիտի ըլլար խումբին դերակատարները զօրեղ, քանի որ անոնց ծանօթ են հանրութեան, իրենց գտած փայլուն ընդունելութեամբ։ Մէջն Ժիբը ու բալէթ մը քանի յաղորդ սրահատարակներ տանելու համար կ'արժէ Սիրք երթալ։ Այս իրիկուան ներկայացումին առթիւ հատ մը առիթ վերցած են։ Ծաղիկ ու ալ երկրորդ նշխ ներկայացուած մը պիտի տրուի ի նպաստ Սիրքի Տնօրէն Գ. Ռաֆիէլի, որ իր խումբին՝ թէ անհատական հասարակութիւնը գնել ձգելու համար։ Սիրքի խումբը յառաջիկայ շաբթու պիտի մեկնի, ներկայացումներ մինչեւ կ'երթայ իր անկեալ։

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴ.— Ընդհ. Տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ Պրուսայի Շերամարուծական վարժարանի դասընթացքներուն հետեւիլ փափաքողներուն թէ նոյն վարժարանին բացումը տեղի պիտի ունենայ 5 (18 ապրիլ 1906 (1322) չորեքշաբթի օր։ Ընդունելութեան պայմանները հետեւեալներն են.— Որ եւ է թեկնածու պարտի առ նուազն տասնըութը տարեկան ըլլալ, եւ քննութիւն տալ հետեւեալ նիւթերուն վրայ.

1. Թուաբանութիւն.

2. Սրճէրին մէջ խօսուած լեզուներէն մէկը գրել ու կարդալ։

Այս քննութիւնը տեղի պիտի ունենայ Թրքերէն լեզուով։ Թեկնածուները հետեւաբար վերոյիշեալ թուականէն առաջ պարտին իրենց խնդրանքը ուղղել Պրուսայի Շերամարուծական վարժարանի Տնօրէնին, եւ բացման օրը անպատճառ ներկայանալ նոյն վարժարանը, ի ձեռին ունենալով իրենց ծննդեան եւ բարք վարքի վկայականները։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

12|25 Յունվ. 1906 2—20

Այսօրուան Հեռագիրներ

ՓԱՐԻԶ 30 յուն.— Քօրէսփոնտէն կը հեռագրեն թէ Ֆալիքէրներ վարը Տանժերի Թագաւոր պիտի հրաւիրէ Ֆէզ առերէն էլչիները. Անդրանիկ զատուկը հանդիպելու Քիւրթիերան Թագաւորին։

—Քիւրթիերան Թ.ի յաջորդականութեան Թագաւոնը տակաւին որոշուած չէ։ Կը կարծուի թէ Տանժերայի արքայական կնոջ գերդաստանին պատկանող վերամենուրեր Քօրէնհակ պիտի երթան՝ հանդիպելու Քիւրթիերան Թ.ի յաջորդականութեան ներկայ գտնուելու։

ՊԵՐԼԻՆ.— Գերմանիոյ կայսրը որոշեց Քօրէնհակ երթալ՝ Քիւրթիերան Թագաւորին յուղարկաւորութեանը ներկայ գտնուելու։

ՓԱՐԻԶ.— Ամէն կողմէ համակրական արտայայտութիւններ կը հասնին Տանժերայի արքայական գերդաստանին։

—Բերգրօպուրկէն կը հեռագրեն թէ Ռուսիոյ կայսրը հեռագիր մը ղրկած է, որով կայսերական գերդաստանին անդամները ալ ներկայ գտնուին։

ԱԼԿԵԶԻՐԱՍ.— Դեսպանախորհուրդին երէկ իրիկուան նիստին մէջ գոնեզլած անձերուն պատուիրակները յաղթակարդերը մէջ քանի անգամ թէ Եւրոպացիները չեն կրնար վճարել Մարոքի պատուիրակներուն ծրագրին մէջ նշանակուած տուրքերը Մինչ որ Մարոքցիները պիտի չվճարէին, վասն զի այդ ծրագիրը մասնաւորաբար օտարականներուն կը վերաբերի։ Այսու հանդերձ պատուիրակները

կը յուսան թէ տարբերութեան եւ մարզերու յանձնման վերաբերեալ խնդիրները պիտի կրնան կարգադրուիլ հիւանդութեան օրուան նիստին մէջ։

ՄԱՏՐԻՏ.— Սպանիոյ, Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ ընդդիմութեան նախաձ., Դեսպանախորհուրդին գիրքը պատուիրակները կը պահեն որ տնտեսութիւններ տարածելէն մարզերու պահպանութեան տալու դիմադրելով։

—Դեսպանախորհուրդին ոչխատանութիւնները կը շարունակեն, առանց համաձայնութեան մը գալէնալու պատճառ քննելէրուն մէջէն։ Գերմանիա ու կառոյ Մարոքի պահանջանձներուն առանձին յանձնել համար։

—Սպանիոյ Թագաւորը Ալկեզիրասի պիտի երթայ՝ այցելութեան առնելու ատորութեանց պատուիրակներուն, եւ բանակութեան մը պիտի այցելէ որ այդ գետ պատրաստուած է։ Ալֆոնսօ ԺԳ. պիտի պ ընէ ղանազան Գետաւութեանց հազմէ յայտնուած կաղէքին վրայ՝ բաղդատութեան պանդամունք համար։

ԼՈՆՏՈՆ.— Ռեւթէրի Քէջլէն կը հեռագրեն թէ Գ. Ռուզվէլթ, Փրանսական գնալով Գ. Ժիւսրանը ընդունելով, առաջարկեցեր է որ Մ. Նահանգաց Ծովակալաց հասնելով պահուէլով Ֆրանսայի նաւաշինական ընթացքին Վէնէզուէլայի հանդէպ, պիտի ընդունէ Ֆրանսայի կառավարութեան դործելու համար վերաբերեալ ծրագիրը, որ ամերիկեան կառավարութեան ներկայացուած է։

ՓԱՐԻԶ.— Օմ. Թէոդորոսեան դերմոնտիր եւ ու է այլ ոչ մի այցելութիւն տուաւ Գ. Ֆալիէրի։

ՀՌՈՄ.— Իտալիոյ Երեսփ. Ժողովին այսօրուան նիստին մէջ, նախարարապետ Գ. Ֆորթիս պաշտօնապէս յայտնեց թէ Իտալիա, հաւատարիմ իր դաշնակցութեանց եւ յարգող իր բարեկամութեանց, ամէն առնէ ու ամէնուն հետ ուղղամտութեամբ կը վարուի եւ իր նպատակն է խաղաղութեան պահպանութիւնը։

ՊԵՐԼԻՆ.— Գերմանիոյ նաւատորմին ծրագիրը Ռայխսթակի ներկայացուեցաւ։

—Թիէլ մէջ նոր ձեւ յածանաւ մը փորձերը կատարուեցան գաղտնի կերպով։ Ծովուսույցը իրենց ողջոյն ցուցնելով, մօտերնին նշանակութեան փորձեր պիտի կատարէ բաց ծովու մէջ։

ՎԻԷՆՆԱ.— Ավստրիոյ կայսր կարգ մը պալատական մէջ այսօր կոչեց օրէնի մը ներկայ գտնուելու։

ՊԵՇՏԱ.— Միացեալ ձախակողմեան թեան յանձնաժողովը, ատորին վերջ մարտին եւ այլ զօրացեալ ու զօրագրուած է՝ իրենց պաշտօնական ազգայնական պատգամաւորներ։ Անոնցմէ կանխ, վերջ, Վիէննա կ'երթայ՝ այդ առթիւ կայսեր մասնակցելու։ Կ'ըսուի թէ վերադառնալ յանձնաժողովին անդամները համաձայնութեան եւ միութեան նիւթի նկատմամբ ներկայ պայմաններ։ Բոլոր անդամները հաղորդած են կրօնք լուծումի մը։

ՊԵԼԿՐԱՏ.— Կառավարութիւնը ատամնական եւ կենցաղ ձեռնարկութեանց առեւտրական պայմանագրութիւնը Սկուփշթինային ներկայացնելու իր ծրագիրէն։

ԱԹԷՆՔ.— Ցունաստանի նախարարապետ Գ. Թէոթոքիս, այսօր, Երեսփ. Ժողովին մէջ պաշտօնապէս յայտնեց թէ պիտի ուզէ անհրաժեշտ բարենորոգումները գործադրել, երկրին տնտեսական ու քաղաքական կացութիւնը բարւոքելու համար, թէ զինուորական ծառայութեան պայմանաժամը մէկ տարուան պիտի վերածէ եւ նոր զինուորագրութեան թիւն ալ կ'աւելցնէ, որպէս զի այդ կերպով ձեռք բերուած խնայողութիւններով կարելի ըլլայ տալով ծովային բանակին պատրաստուիլութիւնը։ Գ. Թէոթոքիս այս յայտարարութիւններուն ներքին կատարեալ պատշաճութեան մը տարաց բերեն։

ԼՈՆՏՈՆ.— Անգլիոյ պառլամանտական կառավարութեան պատշաճակարգ ընդհանուրին մէջը յայտարարեց թէ իր պահպանած կառավարութիւնը ամէն ջանք պիտի ընէ՝ պահպանելու Ֆրանսայի ու Անգլիոյ միջեւ ջերմագին համաձայնութիւնը։

ՔՈՓԷՆՀԱԿ.— Տանիմարքայի բանակը հաւատարմութեան երդում ըրաւ Ֆրէտէրիք Թագաւորին։

—Քիւրթիերան Թ.ի յուղարկաւորութեան ներկայ պիտի գտնուին Գերմանիոյ կայսրը եւ Անգլիոյ, Շուէտի, Նորվէկիոյ ու Ցունաստանի Թագաւորները։ Ռուսիոյ կայսրը մեծ-դուքսերէն մէկը պիտի ղրկէ։

—Ֆրէտէրիք Թագաւորը, նախարարութեան հրաժարականը ստանալու խնդրոյն որ պաշտօնը շարունակէ։

—Արքունիքը երկուան շաբաթ սուգ պիտի պահէ։

—Ցունաստանի Թագաւորը, Ռուսիոյ դեսպանին ի պատիւ տրուած ճաշկերոյթէ մը պառկած իմացաւ իր հօրը մահը։

—Ցուսկրական ապօրէն հեռագրեր ժամանեց Աւստրիոյ կայսրէն։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 17 Յունուար			
Օսմ. Քոնսոլիտէ Միաց.	Օ. Ո.	101	08
Ամէնէն բարձր գին	»	101	08
Ամէնէն վար գին	»	101	04
Ռումէլիի Երկաթուղի գոց	Ֆր.	138	25
Ամէնէն բարձր գին	»	138	25
Ամէնէն վար գին	»	138	25
ԲԱՑՈՒՄ 18 Յունուար			
Օսմ. Քոնսոլիտէ Միաց.	Ք. Կ.	101	11
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	139	—
Շիրքէթի Խայրիէ		36	—
Քարասու		103	50

Ռէժի		17	10
Օսմ. Պանքա		—	—
Ցունական Պանքա		433	50
Տէրքոս		256	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	15
Քրտմուել բաժնեթուղթ		7	25
» ժուխասնե		2	55
» պարտաթուղթ		485	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		513	—
Թրամվայ		58	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էմէլաքէն Ա		328	—
» » » Բ		271	25
Լովրիոմ		64	50
Անատոլըի երկթ. բաժնեթուղթ		18	40
» » պարտաթուղթ.		524	—
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ			
Լոնտոն 3 ամիս	ՂՐ.	—	—
» » » չէք	»	110	10
Բարիզ » »	Ֆր.	22	78³/₄
» » » չէք	»	—	—
Պերլին անատար չէք	մարք	18	60
Վիէննա չէք	ֆիոր.	21	83
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔ			
20 ֆրանքնոց	ՂՐ.	87	24
Անգլիական ոսկի	»	110	—
Բոլ Էմբէրիալ	»	91	—
Քրիմից	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	05
Մէթալիք	»	—	—
Բուպլէ Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	67

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 30 Յունուար			
Անգլիական Քոնսոլիտէ		90	37
Միացեալ Օսմ. պարտք բաց.		91	87
» գոց.		92	—
Օսմանեան Պանքա		14	50
Ռուսական 1888-1889		82	50
Հելլենական 5 ⁰/₀		52	25
» Մոնոփոլ		52	50
Պուլկարական 1892		101	50
Եգիպտոսի Ունիֆիէ		105	—
Ճափոնական ⁰/₀		90	—
Թրանսվալ		2	25
Ջերթըրտ		1	87
Փոխանակագիր		25	32¹/₂
ՓԱՐԻԶ, 30 Յունուար			
Ֆրանս. Ռանթ 3 ⁰/₀		99	15
Միաց. Օս. պարտաթ. բաց.	ՂՐ.	93	02
» գոց.	»	92	97
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	615	—
Օսմանիէ	»	—	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	142	75
Օսմ. մաքսատուն	»	480	—
Օսմ. Ռէժի	»	393	—
Բրիտանիէ Թիւրք 4 ⁰/₀	»	514	—
Քրէտի Լիոնէ գաւրօնը կտ.	»	1087	—
Իտալական Ռանթ	»	104	95
Սպանիական արտաքին	»	92	32
Աւստրիական	»	99	80
Թրանսվալ	»	58	75
Ռուսական 4 ⁰/₀ 1901	»	82	60
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	125
Պալիա Քարասայրն	»	640	—
ՎԻԷՆՆԱ, 30 Յունուար			
Փոխան. Լոնտոնի վրայ	Ֆր.	240	50
Ռումէլի երկաթուղի	»	143	75
Օսմ. Ռէժի	»	367	—
ՊԵՐԼԻՆ, 30 Յունուար			
Միացեալ պարտաթուղթ	Ֆր.	92	60
Ռումէլի երկաթուղի	»	145	50
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	103	20
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	290
ՊՐՈՒՔՍԷԼ, 30 Յունուար			
Օսմ. միացեալ պարտք		92	37
Ռումէլի երկաթուղի		138	75

ՀԱԶԱՐ ՖՐԱՆՔ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆ

Յունուար 16 (Ն. Տ.) երեքշաբթի օրը, կէս օրէն ետքը ժամը 4-6ին, Քատըգիւղի, Բէյթ-Շանի եւ Փրանս դէսպանատան միջեւ մարգարիտ չարք մը կորսուած մետաղ մը կցուած է։ Կը խնդրուի Օսմ. Պանքային Բերայի մասնաճիւղը տանիլ զայն. հազար ֆրանք վարձատրութիւն մը պիտի ըլլայ։ 10—10

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

ԵՐԹԵՒԵԿ ՊԷՇԻՔԹԱՇԻ ԵՒ ՀԱՅՏԱՐ-ՓԱՇԱՅԻ ՄԻՋԵՒ

Սկսեալ 1906 յունուար 7|20ի շաբաթ օրուընէ մինչեւ նոր ծանուցումն

Պէշիքթաշէն Հայտար-Փաշա						
Պէշ. մեկն.	1 20	3 20	4 50	8 20	10 5	11 35
Ակէսքէր	1 28	3 28	4 58	8 28	9 50	
Հ. Փ. ժամ.	1 48	3 48	5 18	8 48	10 25	11 55
Հայդարփ. երկ. ճամբ.	44*	4	6	46**	14	18
Հայտար-Փաշայէն Պէշիքթաշ						
Հ. Փ. մեկն.	2 30	45	5 30	9 5	10 30	12 20
Ակէսքէր				9 33	10 50	12 48
Պէշ. ժամ.	2 50	4 25	5 59	9 25	10 58	12 40
Հայդարփ. երկ. ճամբ.	3	11	41*	19	21	43**

* Լեֆքէէն եկող կառախումբ, ** Իզմիթէն կառախումբ։

ՏՈՄՍԱԿՆԵՐՈՒՆ ԳԻՆԸ

Հայտար-Փաշայէն Սկիւտար կամ Պէշիքթաշ եւ փոխադարձաբար

Ա. կարգ	100	փարա
Բ. »	60	»

Նախնական եւ երկրորդական վարժարաններու այն աշակերտները, որոնց Շիրքէթի Խայրիէի կողմէ բաժն տրուած են, առանձին կարգի աթոռներէն համար պիտի վճարեն 60 փարա, Բ. կարգի՝ 20 փարա։

Բեռներու փոխադրութեան գինը Շիրքէթի Խայրիէի մասնաւոր սակագրքին համեմատ պատրաստուած է։ 3—10

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ Հանրային Պարտքի Թուղթերէն ունեցողներուն թէ 1881ի Դեկտ. 8|20ի Կայս. Հրովարտակին Ե. յօդուածին Ե. հատուածին արտօնութեամբ, ընդունուած պիտի նկատուին այն բոլոր կտրօնները որոնք չեն ներկայացուած վեց տարուան մէջ, սկսելով իրենց պայմանաժամէն։ Հետեւաբար, նոյն պարտաթուղթերուն 33 թիւ կտրօնները, որոնց պայմանաժամը կը լրանայ 1900 Մարտ 1|14ին, Հանր. Պարտքի վարչութեան պիտի հանուին, եթէ գանձուած չըլլան մինչեւ 28|13 Մարտ 1906։

18|1 Դեկտ. 1905 12—12

⁂

Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ Ռումէլիի երկաթուղիի պարտաթուղթերէն ունեցողներուն թէ 1881 Դեկտ. 8|20ի Կայս. Հրովարտակին Ե. եւ ԺԳ. յօդուածներուն եւ 1903 Սեպտ. 1|14ի հրովարտակի յաւելուածին ԺԵ. յօդուածին համաձայն, 1906 Փետր. 1ին իրենց էլամուտը պիտի կորսնցնեն հետեւեալ թիւ պարտաթուղթերը ունեցողները. Այդ պարտաթուղթերը վիճակուած են 1876 Փետր. 1ի 36րդ վիճակահանութենէն, եւ չեն գանձուած։ Ահա անոնց թիւերը. —301, 792 732, 711, 929, 901, 929, 902, 929, 903-929, 904։

18|1 դեկտ. 1905 8—8

ԱՄԷՐ ՊԻՔՈՆ

Société Producteur du France, Péra

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, ԲԵՐԱ

Ամենաբարձր գնահատումներու արժանացած զանազան արուեստահանդէսներու մէջ։

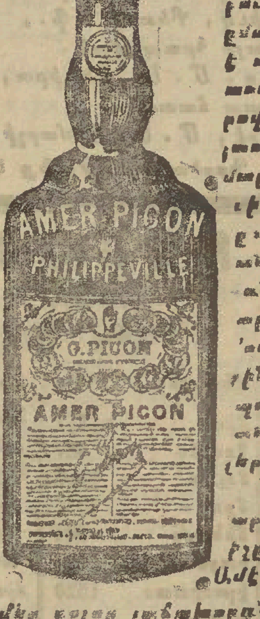

ԱՄԷՐ ՊԻՔՈՆԸ, ամենէն լաւ գինիէն պատրաստուած կազդուրիչ ըմպելին, պատրաստուած է ամէնէն ընտիր նիւթերով։ Իր կազդուրիչ ու հակատենդային յատկութիւններուն համար է որ կը յանձնարարուի ամէն գործածութիւն։ Անօթի փորին կամ ճաշէն առաջ առնուած ատեն՝ բացառիկ ազդեցութիւն մը ունի։ Այդ ըմպելին շնորհիւ՝ մարսողութեան ուժերը կը վերանորոգուին եւ տաղտկալի լերդ կը մնայ։

Ծանօթ.— Անխիղճ առեւտրականներ կան որ կեղծած ըլլալով, Ամէր Պիքոն անուան մէջ բոլոր յանձնարարներուն խարխուլ կը ծախեն անոր կեղծիքը, որպէս զի կեղծիքը չտեսնեն. պէտք է ուշադրութիւն որ շիշերը Պիքոնի ու Ֆիլիփվիլի դրոշմը կրեն։

Միակ Ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ մէջ

Գ. Լ. ԲԱՐՄԱ։

Գ. Գ.		
Բ. Պոնսի		Ղալաթիա
Ա. Ռէքքիս		»
Էքոնոմիք Գոօբէրաթիվ		Ղալ., Բերա և Գատըգիւղ
Ռօզատօ Սիւսօնէ		Ղալաթիա
Բարտօրաւլօ եւ Մէլէթէաքի		»
Ժ. Սթավրօբուլօ		»
Սթավրաքալօ Եղբարք		»
Փօթթօլի Եղբարք		»
Վէնոան Գաստալեան	(դէպօ)	Կ. Պոլիս
Մէնմէս Քէազիմ	»	»
Տ. Մեզիքի որդի և Ընկ.	»	»
Մ. Մեզիքի	»	»
Թ. Լինօ	»	»
Գ. Սեֆէրեան	»	»
Ժ. Վոտիզէնիս և Ընկ.	»	»
Էմիլ Լանկլուա		Բերա
Տէմէթրաքօբուլօ եղբ. և Ընկ.		»
Թ. Ուսքէնեան Բերա, Կ. Պոլիս, Ղալաթիա		
Պոն Մարշէ		Բերա

եւլն. եւլն. եւլն. 8—52

ԻԼԱՆ

(Բօրսա վէ Թիճարէթ Նաչարէթի)

Խուսուսիյէ ճէմաաթ իչինտէն լուզումու օլան 2500 քիլօկրամ 4 միլիմէթրօ քալընլըղընտա թէլ իլէ 400 ատետ թիմուրդէ օրթա մալի էղալօթօր մէվջուտ միւնագասա օլունաճաղընտան թալիփ օլանլարըն էվվէլ էմրտէ ճիւզթամ ալ հիսապը իլէ թէսլիմինտէ նաղտէն վէ եահօտ Տէրսաատէթ Թիճարէթ օտասը իլէ մաղղուվէլէթ մաղաղէլէլըլէրինտէն մասատտաք քէֆալէթէ ղավիէ համիլէն Թէլէֆօն վէ Բօսթա նէզարէթի մէմէլէքէթ իւմուրի մէլաֆքէզաթ իւմումիլէրի իլան օլունուր։

Ֆի 14 քեանունէ սանի 321

ԻԼԱՆ

Շիրքէթի Խայրիէ հիսսէտարլարընըն 9461 նումէրօտան գատար 25, 8471տէն 8495 նումէրօյա գատար 25, վէ 9011տէն 9060 նումէրօյա գատար 50, վէ 2876տէն 2879 նումէրօյա գատար տէօրթ, 6873 նումէրօլու վէ 4101տէն 4120 նումէրօյա գատար եիրմի, 9858տէն 9860 նումէրօյա գատար 3, վէ 8973 նումէրօլու 1 վէ 4166 նումէրօլու 1, վէ 6671տէն 6675 նումէրօյա գատար 5, վէ 5241տէն 5245 նումէրօյա գատար 5, վէ 5233տէն 5237 նումէրօլարըն մաղզուլիէթ պէհ հիսսէ քի ճէմաա 145 ատետ հիսսէ սէնէտլէրի ղաիպ օլտուղունտան, սահիպլէրինին իլմուղպէր իփտիտա էլլէրինտէն, զայի օլան մեզքեիր հիսսէ սէնէտլէրինին հիւքմիւ օլմատըղը իլան օլունուր։ 10 10

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՐՍ. ՊԱՏԱՍԽԱՆ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ
THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զատ տեղը. պարզապէս շինուած ըլլալով, իրենց առաւելութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել: Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 490է աւելի պատուոյ վկայական եւ շքանշան ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն:

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ:

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններուն մէջ:

Պերա) 1. Մեծ փողոց, Գօն Մարշէի դիմաց Թիւ 343 եւ 343 կրկին:
) 2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց:
Կալաթա) 1. Սինկէր խան Թիւնէլի առջեւ:
) 2. Թրամվայի կայարանին դիմաց:
Պոլիս) 1. Սուլթան Համամ Թիւ 2:
) 2. Սուլթան Գօյաղըսը, Թրամվայի կայարանին դիմաց Թիւ 13:
Սկիւտար) Չարշը պոյը, Թիւ 120:

Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի: Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատունը կը գտնուի Պերա, Մեծ փողոց, Թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզօղլուի տունը: 16 37—50

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆԵԱԼ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
1892 Օգոստ. 2/14 եւ 1310 Սէֆէր 20 թուակիր Ֆէրմանով

Դիմել Ընկերութեան կեդր. գրասենեակը, Ղալաթիա, Նոզլը խան կամ հետեւեալ հասցէներուն.—

Մահմուտիյէ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Եէնի Ճամիի հրապարակ.
Պոլիս Մ. Մ. Ի. Սասուն եւ Ռուպէն, Շէյխ իւլ Իսլամ խան, Գալէճ պազար Թիւ 10
Գ. Ս. Այմէլօղլու, Էմին-Էօնիւ, Գօնչէ Գուրու, Իզմիր փողոց:
Մաքրիգիւղ, Մ. Ա. Անճէլիտէս, կայարանի հրապարակ.
Գատըգիւղ, Քամիլ էֆ., չուկայի հրապարակ.
Գատըգիւղ, Մ. Ա. Անդրէա, Մօտա ճամբան.
Պէօյիւքտէրէ, Մ. Ա. Տէմարճի.
Ղալաթիա, Մ. Ա. Բիրմանս, Թիւ 12. Թիւնէլ խան.
Ղալաթիա, Մ. Էպիէն Պրէմէր, Թէվֆիքիէ խան.
Պերա, Մահմուտիյէ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Մեծ փողոց.
Շիշլի, Մ. Է. Ռոսէ, Պէօյիւքտէրէ ճամբան, Թիւ 137.
Մեծ Կղզի, Ռէսուլ էֆ.
Բ. Սամաթիա, Բէնտիք:
Նոզլը խան, Հէլվաճը փողոց, Թիւ 14:
Ղալաթիա, Քօսէտէրէ Թէվֆիք վաճառատան դիմաց:

17 Գործակալութիւններ Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ: 33—50

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընկերութեան Հըլի Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Ֆիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Մարչէլլօ	2709	Սաֆօ	1113
Ալէրթ	3607	Ֆալէնս	987	Հումպէր	5720	Միքատօ	3557	Տիտօ	1785
Անճէլօ	1841	Ֆաւօ	2233	Հօրաթիօ	3600	Միլօ	1057	Սիլվիօ	1193
Արիոսթօ	2377	Ֆլօրա	1712	Հէլմա	595	Մօնթէվիտէօ	1735	Սորէնթօ	1203
Պասանօ	1822	Ֆիրէնցէ	504	Իռկօ	2354	Մուրիլլօ	2419	Թասսօ	1323
Պայարտօ	1264	Իտաօ	2464	Իտալօ	5540	Նէրօ	1038	Թ. Ուիլսըն	1546
Պըֆֆալօ	4481	Էլտօրատօ	1820	Ժիւնօ	1080	Օթրա	4100	Թօրթօ	3327
Քէյրօ	1371	Էրօս	1341	Ֆլէսօ	1053	Օնթարիօ	4036	Թօլէտօ	1470
Տալիրօ	1337	Ֆլօռ	954	Քօլփինօ	2807	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	243
Տամէօ	1344	Ֆրանչիսկօ	1328	Քովնօ	1700	Պալէրմօ	1637	Վասկօ	1914
Տագօ	1094	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1083	Պալօ	510	Վօլօ	1289
Տիրօկէ	2739	Ֆրանչէսգօ	4532	Լէպանթօ	2373	Ռիալթօ	2229	Վոլթուռն.	3393
Սիթէօ	1831	Կալիլէօ	3060	Լիվօռնօ	1843	Ռինալտօ	1663	Զէնօ	1350
Տալմաթա	4225	Կիթանօ	1243	Լօրէնցօ	3191	Ռօլլօ	1513	Զէպրա	1300
Տանիօ	3906	Կագօ	1011	Մալմօ	724	Ռօմէօ	1789	Թէրօ	
Տէրպօ	895	Կոլանտօ	1695	Մարէնկօ	2378	Ռազարպօ	136	Մայ-Կ	

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած են:
Ալէքթօ չոգենաւը, նաւապետ Ռէյնըրտ, մեկնի 13ին:
Քօլէնճօ չոգենաւը, նաւապետ Գրանտըն, մեկնի 31ին:
Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուին:
Թօրօ չոգենաւը, նաւապետ, Սէյր փետր. 14ին:
Դիմել առ Գործակալս Ֆ. ՀԻԼՑ ԷՆՐԻՉՕՑ
Թիւ 22—24, Քիւրքճիւ Մէլէք խան, Ղալաթիա 10 50—50

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՒՆ
Ժամանակացոյց կառախմբ. երթեւեկ.
1905 նոյեմբ. 1 (Ն. Տ.) հինգշ. օրէն սկսեալ
ԳՕՆԻԱ—ԷՐԷՅԼԻ—ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կայարան		Կառախմ. 622 Առտ. եւ Ժմփ. Առտու
Գոնիա	մկն.	12 30
Քաշին խան		1 1
Չումրա		1 45
Արըգ Էօրէն		2 13
Մանտասուն		2 42
	ժմն.	3 13
Գարաման	մկն.	3 28
Սիտրօզլու		3 54
Այրանճը-Տէրպէնտ		4 44
Ալաճա		5 20
	ժմն.	5 45
Էրէյլի	մկն.	6 5
Պուլկուրլու ժմն.	Իրիկ.	6 20

ԴԱՐՁ Կայարան		Կառախմ. 621 Առտ. եւ Ժմփ. Իրիկ.
Պուլկուրլու	մկն.	6 35
	ժմն.	6 53
Էրէյլի	մկն.	8 50
Ալաճա		9 17
Այրանճը-Տէրպէնտ		10 1
Սիտրօզլու		10 43
	ժմն.	11 7
Գարաման	մկն.	11 23
Մանտասուն		11 55
Արըգ Էօրէն		12 24
Չումրա		1 —
Քաշին խան		1 35
Գոնիա ժմն.	Իրիկ.	2 5

39—50

Cie RUSSE

Navigation a Vapeur et ae Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Շաբաթական երթեւեկութիւններ

Յունուար
Կշ. 17 30 Սեվաստոպոլ ժամը 10ին առտուն, Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Քիօս, Թէսալոնիկէ-Ճամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուան:
Ե. 19/1 Օտեսա ժամը 10ին առտու:
Երշ 2/3 Մէթէլին, Իզմիր, Քիօս, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին առտուն:
13 Օտեսա ժամը 2ին իրիկուն: 34—50

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ
ԸՆՏԻՐ ԼՈՒՑԿԻ
Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնս պատիւ ունի ծանուցանել բարեսէր հասարակութեան թէ ինչպէս Հիւանդանոցի լուցկի վաճառելու արտօնութիւն առած ըլլալով հրապարակ հանած է զայն, որ քիչ օրուան մէջ բաւական լաւ ընդունելութիւն գտած է: Ուստի կը յանձնարարէ ամէն տան համար անհրաժեշտ համարուած իր տնտեսին մէջ ատոր լուցկին գործածել յօգուտ բազմահազար հասարակութեան, որուն վաճառման կեդրոնատեղին է Պոլիս. Եէնի Ճամի փողոց, Շիրին խան, Մարգիս էֆ. Շիրինեանի վաճառատունը:

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՐՈՒԶԵԱՆ

ՄՕՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Ճամբորդ եւ ապրանք փոխադրող շոգենաւեր

Ա. ԿԱՐԳԻ	Բ. ԿԱՐԳԻ
Սեթի	Նայթօֆրիս
Մեմփիս	Էմէյսիս
Ռամփսիս	Պուզիրիս
Թէպըր	Մօքրիս
Նարցօս	Ֆայնիս
Նավարին	Ֆարօս
	Թիպա

Առաջին կարգի շոգենաւերը շատ հանգստաւէտ են, նաեւ մէջտեղը ընդարձակ սենեակներ ունին, ելեկտրականութեամբ կը լուսաւորուին եւ կին ճամբորդներու համար առանձին ունին:

Երկրորդ կարգի շոգենաւերն ալ առանձնակի թուով ճամբորդներ կ'առնեն բայց առանձին չունին: սղկրլիճ

Կ. Պոլսէ Լիվերպուլ Ա. կարգի գին է 15
» » Բ. » » 11

Կը խնդրուի վաճառականներէն որ փոխադրութեան կամ Ղալաթիոյ մաքսը հանելու համար՝ իրենց հրահանգները առնեն շոգենաւուն ժամանումէն 24 ժամ առաջ:

Ամերիկայի եւ Եւրոպայի նաւահանգիստները տանելու համար ապրանքներ կ'ընդունուին:

Դիմել առ Ճ. Վ. ՈՒԻԹՈԼ եւ Ընկ.
Գործակալք
Ուիթոլ խան, Գալէճ պազար, Պոլիս
ՃԷՅՄՍ ՄՕՍ ԸՆԿ.
13—50 31 Ճէյմս Սդրիդ, Լիվըրբուլ:

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն. ՊԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ
Յունվ. 25ին Իմէրէթի, Մարսիլիա:
[illegible]

Ա. կարգ Բօրտօյի համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիա » 160 »
Բ. » Բօրտօ » 150 »
» » Մարսիլիա » 120 »

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թօփհանէ քարափին վրայ:
15 46—50 Թ. ՈՒՐՔՈՒԼ

ՔԻՒՆԱՐՏ CO ᴀ D
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐԸ
Ամէն ամիս երկու անգամ կը բանին Լիվըրբուլի եւ Արեւելքի մէջ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Իվէռնիա	13900	Սիլվանիա	559
Սաքսոնիա	13900	Քամպրոնիա	4541
Լուքանիա	12950	Վէրիա	3229
Քամփանիա	12950	Փավիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Կիպրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Պրէշիա	2558
Աուրանիա	7292	Ալիէփպօ	2181
Փանոնիա	7369	Սիէրոնա	1400

Դիմել առ ՎԱԼԹԸՐ ՍԻԿԸՐ եւ ԸՆԿ., Մէյմէնէթլի խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց
12—50

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ
Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1905 Նոյեմբեր 1 (Ն. Տ.) չորեքշաբթի օրէն սկսեալ

ԷՍԿԻ–ՇԷՀԻՐ ԳՕՆԵԱՅԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 224 խառն Առտու Ժ. Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴՐՁ Կառ. Թ. 223 խառն Իրիկ. Ժ. Վ.
12 —	մկն. Էսկի-Շէհիր ժմն.	3 —
12 42	» Կէօքճէ Քըզըք »	2 20
1 39	» Սաղօնճըք Պունար »	1 38
2 33	» Ալայունթ »	12 42
3 15	» Չէքիւրլէր »	11 53
4 10	» Տէօյէր »	11 5
4 39	» Իհսանիյէ »	10 20
5 3	» Համամ »	9 53
5 14	» Կազլըկէօլ համամ »	9 44
6 1	» Աֆիոն Գարա Հիսար »	9 13
6 41	» Գէօյիւք Զօղանլար »	8 20
7 32	» Չայ »	7 33
8 21	» Իսհաքլը »	6 40
8 45	» Եօրքան »	6 15
9 16	» Աք շէհիր »	5 58
9 42	» Աղարի քէօյ »	5 13
10 30	» Չավուշճը քէօյ »	4 35
11 8	» Իլղըն »	4 3
11 55	Լատըն-Խանը »	3 9
12 50	Քէրմէ-Ինի »	2 27
1 22	» Մէյտան »	1 47
2 22	» Բուղար-Գալէ »	12 42
3 —	ժմն. Գոնիա մկն.	12 —
Իրիկ.		Առտ.

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ԷՆԳԻՒՐԻՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 122 խառն Առտու Ժ. Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴՐՁ Կառ. Թ. 121 խառն Իրիկ. Ժ. Վ.
1 —	մկն. Էսկի Շէհիր ժմն.	11 —
1 44	» Աք Պունար »	10 13
2 24	» Ալփու Քէօյ »	9 46
3 4	» Պէյլիք Ախըր »	8 53
4 9	» Սարըքէօյ »	8 1
4 58	» Պիչէր »	7 4
5 35	» Սէօկիւլէր »	6 27
6 9	» Պէյլիք Քէօփրիւ »	6 —
7 8	» Պօլաթլը »	5 16
8 21	» Մալը Քէօյ »	3 49
9 15	» Սինճան Քէօյ »	2 47
10 —	ժմն. Էնկիւրիւ մկն.	2 —
Իրիկ.		Առտ.

ԱԼԱՅՈՒՆԹԷՆ ՔԷՕԹԱՀԻԱ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 323 խառն Առտու Ժ. Վ.	ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 324 խառն Իրիկ. Ժ. Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 321 խառն Առտու Ժ. Վ.	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 322 խառն Իրիկ. Ժ. Վ.
2 35	12 45	մկն. Ալայունթ ժմն.	1 40	11 45
2 55	1 5	ժմն. Քէօթահիա մկն.	2 —	12 5

ՀԱՄԻՏԻԷ—ԱՏԱ-ՊԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 421 խառն Առտու Ժ. Վ.	ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 423 խառն Իրիկուն Ժ. Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 422 խառն Իրիկուն Ժ. Վ.	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 424 խառն Առտու Ժ. Վ.
6 5	7 35	մկն. Համիտիէ ժմն.	5 17	6 7
6 21	7 53	ժմն. Ատապազար մկն.	5 35	7 45

34—50

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ
Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1905 Նոյեմբեր 1 [Ն. Տ.] չորեքշաբթի օրէն սկսեալ
ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ ԷՍԿԻ–ՇԷՀՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ

ԿԱՅԱՐԱՆ	Թ. 2 ժամփ. Առտ. Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Թ. 44 խառն Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 4 ժամփ. Առտ. Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Թ. 6 ժամփ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 8 ժամփ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 10 ժամփ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 22 ժամփ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Թ. 12 ժամփ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 14 ժամփ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 16 ժամփ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 18 ժամփ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 20 ժամփ. Իրիկ. Ժ. Վ.
Քարաքէօյ Կամուրջ մկն.	1 15		1 5	3 36		5 3	6 14	7 23	8 28		9 59	10 30	11	11 36	12 33
ժմն.	1 35		1 5	3 56		5 23	6 34	7 43	8 48		10 19	10 50	11 20	11 56	12 53
Հայտար Փաշա մկն.	1 42		2 –	4 1		5 28	6 39	7 48	9		10 24	10 55	11 25	12 4	1 —
Գըզըլ Թօփրագ »	1 51		—	4 9		5 36	6 47	7 56	9 9		10 32	11 3	11 33	12 12	1 8
Ֆէնէր Եօլու »	1 54		2 11	4 12		5 39	6 50	7 59	9 13		10 35	11 6	11 37	12 15	1 11
Կէօզ Թէփէ »	1 58		— –	4 16		5 43	6 54	8 3	9 19		10 39	11 10	11 41	12 19	1 15
Էրէնքէօյ »	2 3		2 22	4 20		5 48	6 58	8 8	9 25		10 44	11 13	11 46	12 23	1 19
Պօսթանճըք »	2 12		2 32	4 26		5 54	7 4	8 14	9 34		10 50		11 52	12 30	1 25
Մալթէփէ »	2 22		2 44	4 35		6 2	7 13	8 23	9 46		10 59		12	12 38	1 33
Քարթալ »	2 33		2 57	4 45		6 12	7 23	8 33	10 2		11 9	ժմն.	12 11	12 48	1 43
ժմն.	2 40		3 7	4 52	ժմն.	6 19	7 30	8 40	10 12		11 16		12 18	12 55	1 50
Բէնտիք մկն.			3 12						10 22						
Թուզլա »			3 34						10 43						
Կէյպզէ »			3 54						11 3						
Տիլ Իսքէլէսի »			4 16						11 25						
Թավշանճըլ »			4 26						11 35						
Հերեքէ »			4 43						11 52						
Եարըմճա »			5 4						12 15						
Թիւթիւն Չիֆթլիք »			5 17						12 28						
Տէրինճէ »			5 28						12 39						
ժմն.			5 42						12 53						
Իզմիտ մկն.		1906 փետր. 1էն սկսեալ կ'երթեւեկէ	6 7												
Պէօյիւք Տէրպէնտ »			6 42												
Սափանճա »			7 6												
Համիտիէ »			7 30												
Կէյվէ »			8 13												
Աք Հիսար »			8 35												
Մէքէճէ »			9 4												
Լէֆքէ »			9 28												
Վէզիր Խան »			10 3												
ժմն.			10 44												
Բիլէճիք մկն.			10 55												
Քարաքէօյ »			12 5												
Պօզիւք »			12 50												
Ին Էօնիւ »			1 40												
Չուքուր Հիսար »			2 11												
Էսկի Շէհր ժմն.			2 50												
			Իրիկ.												

1—50

ԴԱՐՁ

ԿԱՅԱՐԱՆ	Թ. 1 ժամփ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 3 ժամփ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 5 ժամփ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 7 ժամփ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 9 ժամփ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 11 ժամփ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 13 ժամփ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 41 խառն Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 15 ժամփ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 17 ժամփ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 19 ժամփ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 21 ժամփ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 43 խառն Առտ. Ժ. Վ.	ժամփ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
Էսկի Շէհր մկն.													11 15		
Չուքուր Հիսար »													11 51		
Ին Էօնիւ »													12 23		
Պօզիւք »													12 59		
Քարաքէօյ »													1 33		
ժմն.													2 23		
Բիլէճիք մկն.													2 33		
Վէզիր Խան »													3 9		
Լէֆքէ »													3 44		
Մէքէճէ »													4 17		
Աք Հիսար »													4 43		
Կէյվէ »													5 6		
Համիտիէ »													6 —		
Սափանճա »													6 16		
Պէօյիւք Տէրպէնտ »													6 41		
ժմն.													7 13		
Իզմիտ մկն.	1906 փետր. 1էն սկսեալ կ'երթեւեկէ	1905 նոյեմբ. 14էն մինչեւ 13 եւ 1906 յուն. 14էն սկսեալ կ'երթեւեկէ	1905 նոյեմբ. 14էն մինչեւ 1906 յունուար 13 կ'երթեւեկէ	1905 նոյեմբ. 14էն 13 եւ 1906 յուն. 14էն սկսեալ կ'երթեւեկէ	1905 նոյեմբ. 14էն մինչեւ 1906 յունուար 13 կ'երթեւեկէ			1 10					7 38		
Տէրինճէ »								1 28					7 53		
Թիւթիւն Չիֆթլիք »								1 40					8 4		
Եարըմճա »								1 52					8 15		
Հերեքէ »								2 19					8 40		
Թավշանճըլ »								2 29					8 51		
Տիլ Իսքէլէսի »								2 43					9 2		
Կէյպզէ »								3 11					9 31		
Թուզլա »								3 33					9 53		
ժմն.								3 55					10 15		
Բէնտիք մկն.	12 45	1 28	1 47	2 4	2 25	3 10		4 8	5 45	6 53	8 5	9 29	10 32		12 3
Քարթալ »	12 53	1 36	1 55	2 12	2 34	3 18		4 21	5 53	7 1	8 13	9 37	10 45		12 12
Մալթէփէ »	1 3	1 46	2 5	2 23	2 45	3 28		4 37	6 3	7 12	8 24	9 48	11 2		12 22
Պօսթանճըք »	1 11	1 54	2 14	2 32	2 53	3 36		4 49	6 11	7 20	8 33	9 56	11 16		12 31
Էրէնքէօյ »	1 17	2 1	2 20	2 39	3 —	3 42	4 27	5 2	6 17	7 26	8 39	10 2	11 27	11 46	12 37
Կէօզթէփէ »	1 21	2 5	2 24	2 43	3 4	3 46	4 31	5 7	6 21	7 30	8 43	10 6	— —	11 50	12 41
Ֆէնէր Եօլու »	1 25	2 10	2 28	2 48	3 8	3 50	4 35	5 12	6 25	7 34	8 47	10 10	11 40	11 54	12 45
Գըզըլ Թօփրագ »	1 28	2 13	2 31	2 51	3 11	3 53	4 38	5 16	6 28	7 37	8 50	10 13	— —	11 57	12 48
ժմն.	1 35	2 20	2 38	2 58	3 18	4 —	4 45	5 24	6 35	7 44	8 57	10 20	11 50	12 4	12 53
Հայտար Փաշա մկն.	1 42	2 25	2 43	3 3	3 23	4 5	4 50	5 34	6 40	7 49	9 2	10 25	12 15	12 15	1 —
Քարաքէօյ Կամուրջ ժմն.	2 2	2 45	3 3	3 28	3 43	4 25	5 10	5 54	7 —	8 9	9 22	10 45	12 35	12 35	1 20
													Իրիկ.		